

IZHAJA VSAKI DAN

ab nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročnice št. 2. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih nakupovalnih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Domžljah, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. 2. po 5 nvd. (10 stot.).

KLASIRANJE SE RAČUNAJE NA MILIMETRE v širokosti 1. vrsta. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. 2. vrsta, poslovne, zahvale, poslaščice, oglase denarnih zavodov po 2 st. 3. vrsta. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka vrsta po 2 K. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko. V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike brez dopolnjenega naročnine, se upravnica ne odziva. Naročnina na mesečne izdatke „EDINOSTI“ stane: celotna letna 520, pol leta 260.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrazirane pisma se ne sprejemajo in vrnijo se ne vračajo. Naročnina, oglaševanje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Girolamo Galati 18 (Naročni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik inšerlatni lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konfederacija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galati št. 18.

Polno-branilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb, 2/4.

(23. dan razprave.)

Predsednik je otvoril razpravo ob 9. uri. Nadaljevalo se je zaslišanje toženca, učitelja Oblakovića. Predsednik ga je vprašal, zakaj je „le“ v Belemgradu kupoval knjige? Toženec: „To so bile knjige, ki sem jih delil med učence kakor šolske premije. Nisem jih pa kupoval „le“ v Belemgradu, ampak „tudi“ v Belemgradu in to dovo- ljuje zakon.“ Votanta Čekuš in dr. Fink sta vprašala, kako je mogel biti toženec se svojo malo plačo (66 kron mesečno) naročen na tri časopise in vrtu tega še popotovati okoli in se vdeleževati shodov? — Toženec: „Imam tudi dolgov. Sicer pa sem, ako se ne motim, tožen radi „veleizdajne“ in ne umejem, kako je to v zvezi z zločinom, ki se mi pripisuje.“ Nadaljevalo je rekel toženec, da hoče dokazati „lažljivost“ obtožnice. Tega izraza nista zapazila ne državni pravnik pravnik ne nijeden člen senata, kar je poročevalac „Ustavnosti“, vladnega organa, neki novinar Pajsa, stopil k državnemu pravniku ter ga glasno opozoril na ta izraz. — Drž. pravnik Accurti je skočil po konci razburjenje in je zaklical: „Kako ste se drznili tako žaliti obtožnico?“ Sen- nat je nato kaznoval toženca s 24 urami zavora v temi in 2 post- nimidnem. (Med obdobjem velike raz- burjenja in nemirnosti). Predsednik je ukoril obtožnico. — Med nadaljno razpravo je na- enkrat vstal tožena Stevo Končar in je rekel s prstom kazaje na galerijo: „Na galeriji se nahaja neka stara dama, ki napravlja z roko proti nam geste obešanja.“ Predsednik (to- žencu Končarju): „Kako se drznete motiti razpravo. Kaznujem vas!“ Po kratkem po- svetovanju je razglasil predsednik sklep se- nats, glasom katerega se toženec Kon- čar kaznuje s 24 urami samot- nega zavora v enem postom in izključenjem od razprav za tri dni. — Branitelj Lukinić (jako razburjen): „Gospod predsednik, to ne gre. Tudi go- spodje stenografi so videli, da na galeriji v Zagrebu proslula pristašica dra. Francka, gospa Miletić, napravlja razne geste proti obtožencem.“ — Predsednik: „Prosim občin- stvo, naj se mirno vede, ker bom sicer postopal, ako mi bo kdo prijav- ljen.“ — Branitelj dr. Lukinić (še vedno jako razburjen): „Jaz ovajam gospo Miletić.“ Neki ženski glas je zaklical z ga- lerije: „Vila zate!“ — Branitelj Luki- nić: „Gospod predsednik, prosim vas še enkrat varujte klientom in braniteljem. Sedaj me ta oseba celo žali.“ — Predsednik (do- galerije): „Pojte torej ven, da bo mir!“ Z galerije je odšla neka ženska glasno zmerjaje. (Ta gospa Miletić je proslula iz- za svojedobne afere „kluba svobodne ljubezni“, ki mu je bila lastnica).

Državni pravnik Accurti: „Če so Hr- vatje in Srbi en narod, zakaj ste izstopili iz

hrvatske učiteljske zveze?“ — Toženec: „Ker so me moji kolegi, pristaši Fran- kove stranke imenovali „vlaško zalego, zrelo za sekiro“ in mi zveza ni hotela pre- skrbeti zadoščenja.“ Na daljino vprašanje dr- žavnega pravdnika je izjavil toženec, da je vidkar propagiral le slovo med svojimi srbskimi in hrvatskimi kolegi in se je sklice- val v dokaz za to na svojo, pri njem naj- deno korespondenco. — Branitelj dr. Lu- kinić je konstatiral razna protislovja obto- ževske priče Turajlića; tako bi bil n. p. glasom njega izpovedeb toženec že pred postankom Nastićevoga „revolucijskega sta- tuta“ prišel shode po pravih, predpisanih v statutu! Dalje trdi priči, da je cirilica v vasi Strmen znana šele tri leta, dočim je ista priča že pred 20 leti ka- kor cerkveni starešina dal vli- svoje ime v cerkveni zvon v — cirilici. — Branitelj dr. Lukinić: „V smislu obtožnice je ta priča nujno na sumu, da je dal z „veleizdajalskim namenom“ vli- svoje ime v cirilici, ter z „veleizdajalsko“ tendenco, da bi s tem zvonom zvonil na re- volucijo.“ (Viharna veselost). Na daljina vpra- šanja istega branitelja je izjavil toženec, da se je vidkar, že od svoje mladosti, čutil Srba, da ni ne kvartavec ne pisanec, ampak abstinent ter da rabi za obleko 30—40 K na leto. Za svoje potovanje po deželi je podpi- sal menjico za 150 K, od katerih je 50 K že plačal. O obtoževalni priči Turajliću, je rekel toženec, da je bil v njegovem okraju najprej ta priča aretiran kakor veleizdajalec, ker je kričal, da v Hrvatski žive le Srbi. Po kratkem zaporu pa je bil izpuščen na svobodo in je hkratu postal priča obtožnice. (Gibanje med občinstvom).

Po nekaterih naslednjih vprašanjih je bil pozvan 29. toženec, 26-letni občinski tajnik Stevan Kačar.

Toženec je bolehen. Za časa zavora se je pritožil pri preiskovalnem sodniku Košutiću, naj bi ga spravili v bolnišnico, ki bi v vlažni naj bi moral poginiti. Preiskovalni so- dnik Košutić mu je rekel tedaj: „Ako umrete, vam izkopljem grob. Toženec se je tedaj pritožil, ali brez uspeha. On je Srb in njegov ded, ki mu je sedaj 80 let, se je tudi vedno čutil Srba. Na hišni preiskavi v ob- činski hiši se mu konfiscirali neko modro- zolto zastavo kakor „revolucijonarno“ zastavo. Potem pa se je izkazalo, da je to zastava zagrebškega komiteta. (Proti državnemu pravdniku): „Vsa ta vele- izdaja je izmišljena. Moja vest je čista. Turki so nabijali Srbe na kol in vi nas morete sleherni dan obesiti, ali mi ostajamo vendar Srbi.“ — Državni pravnik Accurti: „Tako se ne govori.“ Toženec: „Po- vejte mi vendar, kaj sem jaz pregrešil? Že 8 mesecev sedim v ječi, le ker „se govori“, „se sliši“ itd. itd. Kaj sem jaz storil?“ Na- stič ne pozna in tudi ni ničesar čul o njem, dokler ni Nastić izdal svoje brošure. Obtože- valna priča Turajlić je pripadal k občinski kluki, ki je je toženec z nekaterimi sotoženci strmoglavil na zadnjih občinskih volitvah.

XXIII.

Ko je Trajković izročil Fatimo Hakim- begu je bil ta poslednji jako zadovoljen, da dobi Husejn-beg svojo hčerko nazaj. Poznal je predobro običaje srbskih ustašev, pa je bil gotov, da so uplenili Fatimo le iz političnih razlogov, da bi imeli proti Husejn-begu v rokah neko sredstvo, s katerim bi ga ukro- tili. Ipak je mislil da bo treba plačati ra- odkup deklice visoko odkupnino.

V tem slučaju ne bi se bil on ustrašil nikakih žrtv. Bilo mu je glavno, da pridobi Husejn-bega popolnoma za mladoturško stvar. Za slučaj, da bi bila potrebna odkupnina, bil bi dal potreben denar na razpolago mlado- turški odbor. Začudil se je torej tem toki, ko je Trajković stavil za izročitev le take zahteve, kakoršne je itak že on — Hakim- beg — stavil na Husejn-bega; namreč varo- vanje lastnine in življenja raje. Čudil se je še posebno, ker je dobro znal, da s silo ne bi bil Husejn-beg nikdar dobil svoje hčerke nazaj. Čim mu je pak privedel Fatimo sam Trajković ter mu rekel: Evo ti, bimabaša, tu imaš Fatimo, hčerko Husejn-bega; pri meni se jej ni dogodila nikaka krivica; moja vest je glede te deklice čista — Hakim-bejevo začudenje ni več poznalo meje.

Še bolj pa se je major začudil, ko mu je Trajković rekel:

Znaš bimabaša, da je na mojo glavo raz- pisana nagrada tisoč funtov. Tu sem, lahko zaslužiš teh tisoč funtov!

Major mu je odvrnil:

Znam to, a radi mene bodi svoboden

Predsednik je odredil odmor pol ure.

Po pavzi. — Na vprašanja branitelja dra. Lukinića je odgovoril toženec, da je dal kakor notar pričo Turajlića zapreti, ker je kmetu škodoval, naj ne plačajo nikake gojzde- škode. Čudno je, da je priča potem po po- sredovanju preiskovalnega so- dnika Košutića izpuščen na svobodo. — Državni pravnik (skočivši po koncu): „Vi žalite sodnike.“ Toženec: „Mene ne pre- strašite s kričanjem. Gospod predsednik, prosim varstva pred državnim pravdnikom.“ — Brani- telj dr. Lukinić: „Pridružujem se prošnji mojega klienta.“ Predsednik je posvaril to- ženca, naj bodo mirni. Po nekaterih drugih vprašanjih je bil pozvan 30. toženec, 30- letni župan v Cerkevnu boku Mile Čorić.

Izjavil se je nekrivim in je na vprašanja državnega pravdnika in branitelja dra. Lu- kinića odgovarjal soglasno s prejšnjimi ob- toženci. O „Slovanakem jugu“ ne ve ničesar in ga je smatral za veter (Jug pomenja namreč tudi „južni veter“). (Viharna ve- selost).

Pozvan je bil 31. toženec, 30-letni učitelj iz Cerkevne boka Pavel Matijašević.

Toženec ne pripada nobeni stranki. Zato se ni udeleževal nikakih sej. Na volitvi je sicer res glasoval za kandidata srbske samo- stalne stranke, ker je bil nasprotni kandidat frankovec. Priča Turajlić je slab človek, ki je enkrat že streljal na toženca z morilskimi namenom, kar hoče do- kazati.

Predsednik je odgodil razpravo na jutri ob 8. in pol uri zjutraj.

Zakaj smo propadli v tržaško zavarovalnico proti nezgodam?

To vprašanje je sprožil „Slovenec“ v svoji številki od 1. aprila, ko razzvanja izid volitev.

Ko je vstrel vevško delavsko organizacijo in ravnateljstvo vevške papirnice, se spravlja na primorske Slovence ter jim očita, da so premalo storiili za te volitve. Priznava, da je bilo iz Primorske in Dalmacije oddanih glasov 775. Ob zadnjih volitvah pa smo imeli glasov iz Primorske in Dalmacije le 371. Nabrali smo jih takrat 400 več nego zadnjič. A na Kranjskem — po trditvi „Slovenca“ samega — le 350 več nego zadnjič. Mislimo, da je to število pokazalo, da so se primorski Slo- venci pošteno potrudili, če so nabrali toliko glasov več, nego na zadnjih volitvah. Sicer so imeli Slovenci na teh volitvah vendar le večino. Socijalisti so dobili 3133 glasov. Na- rodni kandidati so dobili veljavnih glasov 2490. Glasovnica iz vevške papirnice šteje 641 glasov. Nekaj glasovnic, ki so prišle iz Kranjske, so bile izpolnjene na dra. Kreka in Lenarčiča. Ena s 5 glasovi (tudi s Kranj- skega) je imela kakor kandidata ondotnega župana, a neki kranjski mlinar je glasovnico vrnil z opazko: „Moj mlaj je že več časa ustavljen radi prevelike vode, za to, gospodje, pustite na miru. Adijo.“

Ako bi bile vse te glasovnice pravilno izpolnjene, bi bili imeli mi okoli 10 glasov večine. Poraza niso torej zakrivil primorski

Slovenci, ki so storiili, kar so mogli, a niso krivi, če nimajo več obratov, opravičenih do volitve, v svojih rokah.

S takim krivičnim očitanjem se stvari ne koristi, temveč se le jemlje veselje do dela. Tukašnji narodni odbor si je v svesti, da je storil svojo dolžnost v vsakem obziru. Razvil je v vseh listih Primorske in Dalmacije živahno agitacijo, pisal najmanj dvakrat vsakemu do volitve opravičenemu obratu, a tukašnja „Narodna delavska organizacija“ je agitirala med delavci. Vspen je bil ta, da smo napredovali od zadnje volitve sem za okoli 400 glasov. Čudežev pa ne moremo delati.

Mi nismo krivi, da stroka 6. kategorije pri nas ni tako razvita, da nima toliko mlinov, papirnic itd., kakor jih imajo na Kranjskem, in da so pri obstoječih obratih nameščeni večinoma italijanski delavci, ki volijo vsi s socijalno demokracijo.

Glavna naša opora v tej kategoriji je Kranjska, ki je izključno slovenska in ki ima največ obratov, spadajočih v 6 kategorijo. Zato je tudi npravno, da mora Kranjska dati za slovenske kandidate največ glasov.

„Slovenec“ bi si bil torej lahko prihranil očitanje na adresu primorskih Slovencev. Saj ni bilo treba valiti krivdo na nobenega, ko je bilo jasno in očitno, da smo propadli, ker niso bile vse naše glasovnice pravilno izpol- njene, dočim smo bili nabrali zadostno število glasov.

DOGODKI NA BALKANU. SRBIJA.

Nezadovoljstvo med častniki.

Med srbskimi častniki vre čimdalje bolj. 72 častnikov Niške garnizije je izjavilo, da odložijo svoje šarže, ako vojni minister od- bruje izdajaska dejanja srbske vlade.

Za medvedovo kožo.

Da si še ni gotovo, da pride na srbskem prestolu do spremembe, se vendar že vrše pogajanja kakor na medvedovo kožo, kajti medved je v brlogu.

V Evropi je namreč še dosti princev, ki bi se radi odebili na srbskem prestolu.

Upamo, da se bodo znal srbski narod obvarovati pred novo nesrečo.

Protestni shodi.

Danes (nedeljo) se ima obdržavati po vseh Srbiji shode, na katerih se bo prote- stiralo proti sramotni popu- stljivosti vlade.

Bivši prestolonaslednik Gjorgje.

Na podlagi najnovejših poročil, ki pri- hajajo iz Belegrada, bivši prestolonaslednik Gjorgje ne misli zapustiti Srbije. On zahteva, naj se uvede strogo preiskavo glede vzroka smrti komornega sluga Kolakovića. Ob enem zahteva, naj se ga dodeli garniziji v Nišu.

Zatrjuje se, da ima Gjorgje še vedno za seboj večino častniškega zbora, ter da dela v sporazumljenju s častniki.

Proti nekemu dopisniku je izjavil, da je bila zadeva Kolaković sicer zadnji, a ne edini povod njegovi odpovedi. Njegova vest je glede vzroka smrti Kolakovića čista. Od- povedal se je, ker ni mogel uresničiti svojih sanj. On bi — tako je rekel princ — isto- tako rad žrtvoval življenje, kakor je žrtvoval

po svoje, tako, kakor odgovarja njih tradici- jam in moralnim naukom. Hakim-bej pa sploh ni bil več Turak. Bil je Turak samo na zunaj, dočim je bil v svoji notranjosti po- polen zapaden človek. Še več. Ohranil je vse ono, kar je bilo v islamu dobrega, a zavrgel ono, kar je bilo slabega. Istotako je povzel od zapadne kulture le ono, kar je bilo do- brega, a pustil, kar je bilo slabega. Zato je bil Hakim-bej gotovo bolj človek, nego pov- prečen zapadnjak. Bil je poštenjak vsekoli in smatral za posebno dolžnost, da Fa- timo dobro čuva. Ne samo radi Husejn-bega, ampak tudi radi samega sebe in svojega poštenja.

Naslednje jutro je major že na vse zgo- daj pripravil vse potrebno za odhod. Kakor je bil obljubil Husejn-bega, je sklenil, da sam izroči Fatimo očetu.

Sedaj, ko je bila zopet med samimi mo- hamedani, se je srogo pokrila, da ni mogel nihče videti njenega obraza. A da je Hakim- bej videl njen obraz, bi se bil gotovo čudil, ker ta obraz nikakor ni izražal veselja Fa- time, da se vrača v domačo hišo, v naročje svoje matere. Mej tem je izkazoval Hakim- bej Fatimi vso ono uljudnost in obzirnost, ki mu jo je njegova zavest narekovala kakor dolžnost omikanega človeka napram ženski, a v tem slučaju še posebno proti hčerki odli- čnega velikaša. S to potjo pa je imel Hakim- bej izvršiti še drugo nalogo, ki jo je sma- tral za dosti bolj važno, nego je bila izroči- tev Fatime.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Z bombami za svobodo.

Povest iz makedonskega življenja. — Piše Niko Ninić.

In za trenutek ga je že obšla skušnjava, da bi jej rekel:

Ostani tu pri meni!

Ali takoj se je spomnil dane obljube. Kar pa je Trajković obljubil, to mora tudi izpolniti!

Rekel je takoj:

Dete moje, nisem te odvedel iz harema tvojega očeta, da bi te držal v tej jami. Do- segel sem od Husejn-bega, kar sem hotel do- segti, a sedaj te moram povrniti nazaj.

Naslednje jutro je Trajković zasedel konja ter posadil Fatimo pred-se, potem ko ata se z Danico poslovili in poljubili. Danica je Fatimi obljubila, da jo obišče v haremu, a potem je Trajković zabodel konja in oddir- jal proti svojemu cilju.

Bila je težka ta pot, zelo težka. Zdelo mu se je, da nese v drugič svojo srečo k pogrebu.

In ko je zvečer dospel na svoj cilj ter izročil Fatimo Hakim-begu, mu se je ipak odvalil kamen od srca.

Bil je zadovoljen, ker je izvojeval zmago nad samim seboj.

krono. Želel bi umreti za domovino. A njegovi ideali, njegovi upi so vničeni, vničena je tudi njegova vera v bodočnost.

Podaj se za nekaj časa v inozemstvo; vendar nima nikakega povoda da bi Srbijo zapustil za stalno.

Agitacija proti kralju Petru.

»Pravda« objavlja članek, v katerem napada ožjeto kralja Petra. V članku piše med drugim:

»Čeli srbski narod naj se zbere, vse, kar se imenuje Srb naj pride, ker se ima soditi človeka, kateri je izdal Bosno«.

V obliki obtožnice izvaja list dalje, da se je bil obtožene, namreč kralj Peter, postavil pred 30 leti na čelo bosanske ustaje, ter je zapustil deželo po končani ustaji z vojskarskim naslovom, vitežkim mečem in lorberjem okičen. Neki dan pa je došel ta človek do moči po groznem, na srbskem prestolu izvršenem umoru.

Srbski narod, kateri ga ni poznal in ki je bil ogoljufan od onih, ki so ga smatrali kot orodje za dosego svojih ciljev, ga je postavil na ono mesto, kjer bi bil lahko veliko storil za Bosno in Hercegovino. On pa tega ni storil, da-si je imel na razpolago dve srbski armadi, pustil je, da pogineta dve lepi srbski deželi, ter se je odpravil v smeru srbskega naroda celo vsem pravicam do teh dežel.

Srbski narod je bil pripravljen — tako nadaljuje »Pravda« — braniti ti dve deželi s svojo krvjo. On pa je molčal in čuval svoj prostor. — Zato Bosanci in Hercegovci, bodite naprej in vzemite obtoženco najprej meč viteštva, zlo-mite ga in vrzite mu ga pred noge, vzemite mu lavor z glave, vzemite mu naslov vojvode, ker on tega naslova ne sme nositi, a potem ga izročite Srhom v kraljestvu, ker kmalo pride čas, ko bo moral tudi njim podati račun za uničenjsko kri, katere je bila prelita dne 11. junija 1903.

Ta članek je policija sicer zaplenila, a še je potem, ko ga je čeli Belgrad čital.

Brezpogodbno stanje s Srbijo.

BELIGRAD 3. Uradni list objavlja nar-edbo finančnega ministra glede nastopa brez-pogodbnega stanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo, uporaba avtonomnega carinskega tarifa za blago iz Avstro-Ogrske in uveljavljenja minimalnih tarifov na blago z drugimi pogod-bentimi državami.

Istodobno so dobile carinske oblasti nalog, da vsako morebitno porabo višjih, kakor avtonomnih carinskih postavk od strani avstro-ogrskih oblasti, takoj naznanijo finanč-nemu ministerstvu.

Kaj misli Črnogora?

V Beogradu se v velikih skrbih radi stališča, katero misli zavzeti Črnogora radi Bosne.

Srbska vlada je že dvakrat vprašala na Cetinju, kaj misli Črnogora, ker je Srbija odnehal, a ni dobila še nikakega odgovora. Splošno vzbuja začudenje tudi okolnost, da Nikita Črnogorski ni čestital Aleksandru, ko je bil ta proglašen prestolonaslednikom.

Iz Carigrada pa poročajo, da je tamonjski črnogorski odposlanec Gregorovič izjavil, da je sicer postopanje Srbije sramotno, da pa v danih razmerah ni bilo mogoče druga priča-kovati, ter bo morala pač tudi Črnogora odnehati.

Pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

BELIGRAD 3. Avstro-ogrski odposlanec grof Forgach je sporočil danes ministru za unanjanje stvari Milovanoviću, da je avstro-ogr-ska vlada pripravljena takoj zaprijeti poga-janja za sklep trgovinske pogodbe in da mu je že dala primerno pooblastilo. Minister za unanjanje stvari Milovanović je izjavil, da do-loči prihodnji ministerski svet srbsko podlago glede pogajanj in da bo imenoval delegate.

Milovanović o trgovinski pogodbi.

Srbski minister unanjih zadev Milovanović je izrazil proti nekemu dopisniku bojazn, da bo nova trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Srbijo bržkone še slabša za Srbijo kakor je bila stara.

Carinska unija med Bolgarijo in Srbijo.

Med Avstro-Ogrsko in srbsko vlado se vrše pogajanja glede carinske unije, katero je svoj čas preprečila Avstro-Ogrska.

Zdi se, da pride med obema vladama do sporazuma.

BOLGARIJA.

SOFIJA 2. Turški komisar v Sofiji je te dni poslal v Carigrad sledeče poročilo: Kakor vsa zadnja ministerstva, je tudi sedita-nje za vojno s Turčijo; ne upa si pa spu-ščati se v zapletljaj, kar bi hotelo čim prej izposlovati priznanje neodvisnosti. Kaez in vojni minister, katerega proračun je bil ne-davno temu znatno povišan, delata neprane-homa na to, da se v vojski obrani misel na vojno. Ko bo vojska pripravljena, razkrije ministerstvo, katerokoli si budi, svoje namere na Makedonijo. Med tem skuša pridobiti časa. Javno mnenje smatra vojno o kakor neizog-ibno, kajti le potem vojne se zamorejo urediti nade Bolgarije glede Makedonije. Splošno prepričanje je, da izbruhne vojna v kratkem. Makedonski odbori so za sedaj ne-koliko opustili svoje agitacije. Večina enni-sarjev, plačanih od vlade po ovinkih, se na-

haja sedaj v Bolgariji. Novi načrt akcije se izvrši, čim bo priznana neodvisnost Bolgarske.

ČRNOGORA.

Intervencija velisil v Črnogori

Črnogora dosedaj še ni priznala aneksije. Velisile delajo na to, da bi pregovorile tudi Črnogoro, da poda slično izjavo kakor Srbija. V imenu velisil da bo Italija posredovala na Cetinju.

Avstrija bi bila pripravljena dovoliti spre-membo § 29. berlinskega dogovora, a čemer bi Črnogora mnogo pridobila.

TURČIJA.

Protest turških častnikov.

CARIGRAD 3. Iz ozirov varčevanja na-merava vlada odpustiti mnogo častnikov. Radi tega se je vršil v Stambulu šoh, ka-terega se je udeležilo 1000 častnikov, ki so sklenili protest proti vladni nameri.

Šoh je izvolil deputacijo, katere bode izročila predsedniku zbornice tozadevno spom-enico.

Strankarska borba v Turčiji. — Proti terorizmu mladoturških odborov.

CARIGRAD 3. Poslanec Riza Nur je obja-vil v turškem listu »Ikdam« oster napad proti mladoturškemu odboru, in zahteva, da se ima istega odstraniti iz Carigrada.

Albansko vprašanje.

Pred kratkim je bil povabil mutaserif v Dobri (Albanija) k sebi albanske vođe na obed, kjer bi se bili imeli spraviti in me-jsebojno poravnati. Med obedom so pa A ban-ci opazili, da so obkoljeni. Ker so že poprej slutili izdajstvo, so bili skrili v bližini četo svojih pristašev, ki so na dano znamenje drli v dvorano, kjer se večerja, zasijučila s krvavim klanjem. Radi tega so se spuntale albanske garde v sultanovi palači. Z istimi se vrše pogajanja. Zdi se, da ne pride do novega prelivanja krvi, da-si vidijo nekateri v tem navadnem vojaškem sporu celo ne-varnost za mir. Treba namreč opomniti, da imajo Albanci svoja posebna stremiljenja, ki gredo za neodvisnost njihove dežele.

DUNAJ 3. Avstro-ogrski zastopniki pri signatarnih vlastih so dobili nalog, napraviti formalno odobrenje za razveljavljenje št. 25 berlinskega ugovora.

PETROGRAD 3. Ruska vlada je naro-čila svojim zastopnikom pri signatarnih ve-levlavstih, katere so podpisale berlinski ugo-vor, naj sporoče dotičnim vladam, da smatra za potrebn, da se razveljavi tudi člen 29 berlinskega ugovora, kateri omejuje suverena pravice Črnogore. Radi tega predlaga dotičnim vladam, da privole tudi formalno v odpravo omenjene omejitve.

Državni zbor

se snide bržkone še-le začetkom maja, v naj-boljem slučaju koncem aprila. Tako poročajo »Narodni listi«. Redni državni proračun tudi to leto ne bo rešen. Vlada si bode morala pomagati a provizorijem. Sama da se vleče bako naprej.

„Wir Deutschen fürchten nur Gott“.

Zmagovito se razlega ta pesem po nem-ških gajih in nje mogočni akordi odmevajo daleč, daleč po svetu....

Nemčiji slavi svoje trumfe. Pesem ugaja tudi nemškemu kancelarju Bülowu in z mogočno besedo je dal v državnem zboru izraza svojim čustvom Raduje se na vsehpu svoje države in z zadovoljstvom konstatira, da je sedaj gospodar situacije v Evropi. Pripoznamo moramo, da je gospod kancelar znal izrabiti priliko, da je pokazal svetu, kaj vse zamoreta on in njegovo ljudstvo. Moment, ki ga je uporabil, je bil res ugoden in je imel za sedaj popolnega vapoša. Nemška diplomacija je triumfirala nad rusko. Tega vapoša ne more pripisovati lastni diplomatski spretnosti, ampak priznati mora, da to, kar se je le zgodilo, se je forsiralo z močno, že-lezno in oboroženo roko. Pred močno vojsko se mora vse klanjati. Posebnost je bilo moralno to zgoditi pri Rusiji, ki si ne opomore tako kmalu od udarcev iz zadnje nesrečne vojne in od notranjih nemirov. Le temu dejstvu se je torej zahvaliti, da se v Evropi ohrani mir.

Usiljuje pa se nam vprašanje: Čemu je Nemčija pomagala naši monarhiji? Naglašajo, da je Nemčija naša zaveznica. Če bi se zanašalo na kako drugo državo, bi bili s takim odgovorom zadovoljni. V tem slučaju pa nismo. Vedeti moramo, da vse kar stori Nemčija za našo državo, dela to le zato, da varuje sebe in koristi Nemcem v naši monar-hiji. Posebno ekskluzivno se je pokazalo to njeno stremiljenje ob sedanjih dogodkih v evropski politiki. Kaj pa zahtevajo Nemci od Avstrije kakor plačilo za storjeno uslugo? To nam je povedal neki poslanec v nemškem državnem zboru, ki je rekel, da mora o d sedaj naprej avstrijska vlada še bolj protežirati Nemce, nego jih je dosedaj.

Da so bili in so Nemci v naši državi res protežirani, priznavajo sedaj njih bratci iz »Reicha« sami. Bili so in so še sedaj gos-podari v naši državi, ki je v pretekli večini slovanski, ki jo po večem delu vzdržujejo žu-ljave roke... Slovanov. Favorizirani so pri nas Nemci in to le na škodo nas Slovanov. Naša

vlada je sovražna vsemu, kar čuti, diha in misli slovansko.... kar ni krvi »Herrnvolka«. Za take usluge, ki so zvezane s pogoji, kakor ob sedanjih nemški intervenciji v balkanski krizi, se zahvaljujemo že vnaprej, kajti plačilo, ki je Nemčija zahteva od naše vlade, kaže dovolj jasno, da je ob tej »pomoci« ni vodila misel do ljubelega miru, ampak le zgolj egoizem. Pomniti pa mora, da sedanje železo po katerem se nabiva, utegne postati prej ali slej kladivo, in potem bi lahko občutila težo pesti, ki je sedaj še vezana. Vloge se uteg-nejo zamenjati, potem se njihova pesem ne bo več glasila: »Wir Deutschen fürchten nur Gott«, ker bali se bodo morda še — koga drugega! S—c.

Angleškega kralja zadela kap.

Širi se govorica, da je angleškega kralja Edvarda zadela kap.

RUSIJA.

Burna seja ruske dume.

PETROGRAD 2. Duma je razpravljala proračun. Odslek je predlagal v sprejetje vojne kredite v znesku 512.525.793 rubljev. Poročevalec omenja, da so to dnevi narodne žalosti.

Vodja stranke kadetov, general Bilinski kritikuje slabo upravo v ruski vojski. Sami stroški uprave za rusko vojsko iznašajo več, nego stroški za vso japonsko armado.

Puriskevič (skrajna desnica) omenja, da je Rusija doživela od Avstro-Ogrske novo čušim o, za kar se ima zahvaliti svoji pomajkljivi armadi. Avstrija je to znala in je zato provzročila celo serijo provokacij proti Rusiji ter jej izročila ultimatum, ki mu ni para v tisočletni zgodovini ruskega carstva. Grof Bobrinski je omenjal germ nizacijske nevarnosti v guberniji Heimsiki. Lodz imenuje-je v vsenemški literaturi glavno mesto Nove Nemčije. Tam je ruska vlada dovolila nemške, a prepovedala češke šole. Omenjal je dalje prusko protipoljsko politiko ter grajal, da se je perabljalo nemški upliv proti poljskim prizadevanjem. Zaključil je konečno, da sedaj ni čas za žalovanje radi dogodkov zadnjih dni, ampak treba stisniti zob in delati. To bo najboljši odgovor Rusije prijateljem in sovražnikom. Pride čas, ko Rusija obračuna v družbi s svojimi slovanskimi brati.

Govoril je socialist Čajdze, ki je povdar-jal, da Rusija ne bo imela na zunaj nikakega ugleda toliko časa, dokler bo vlada postopala v nasprotstvu z ljudskimi interesi.

Posl. Markov (skrajna desnica) je kriti-ziral odnose francoski armadi in je označil Mladoturke kakor krivoprične stremilce.

Posvetovanja dume so odložena do 20. t. m.

Dnevne vesti.

Smrtna kosa V petek je umrl g. Josip Miklavc, posestnik pri sv. M. M. spodnji. Pokojnik je bil vzoren in napreden gospodar, zaslužan narodnjak in skrben glavar svoji rodbini, ter brat g. Antona Miklavcu, ki ga štejejo mej najvrleje boritelje za narodno stvar v naši okolici.

Včeraj je umrl tu g. Josip Petelin, rovident južne železnice in glavar ugledne slo-venske rodbine.

Žalujočim ostalim po obeh pokojnikih naše najiskrenejše sožalje.

XVII. redni občni zbor Tržaške posojil-nice in hranilnice se vrši danes ob 9. uri zjutraj v veliki dvorani »Narodnega doma«. Letošnji računski sklep, ki je priložen tej številki našega lista izkazuje vapoš, kakoršnega ni dosegel ta krasno razvijajoči se naš zavod, še nobeno leto. Kakor vasko leto predlaga odbor občenemu zboru iz čistega dobička, ki znaša K 83.234 22 darove narodnim društvom in zavodom v skupnem znesku nad 10.000 K, mej temi 5000 K za slovensko trgovsko šolo v Trstu. S tem zneskom bo darovala Tržaška posojilnica in hranilnica za omenjeno šolo že 15.000 K. Ta naš najstarejši in naj-večji denarni zavod, ki tako umeva svojo na-logo, zaslučuje pač vsestransko uvaževanje in priznanje od strani našega občinstva.

Hinavci ali — bedaki! Dozvajemo, da je izvestnih ljudi, ki tudi te prilike, ko smo radi Födranspergovega procesa prirejali po-sebne izdaje ne morejo opustiti, da ne bi se obregali na nje. Sedaj se postavljajo v pozostrog h moralistov, češ, da se s takimi poročili demoralizuje ljudstvo.

Man kenut die Absicht und man — lacht. Kajti nobenega dvoma ni, da ne bi isti ljudje, ako bi bili v našem položaju, postopali isto-tako kakor mi, kakor ni nobenega dvoma, da ne bi — ako bi se tak proces vršil v Ljubljani — »Slovenski narod« in »Slovenec« prinašala poročila in kakor jih prinašajo dne-vniki povsod brez razlike politične smeri.

Vprašanje je le, kako se prinaša taka poročila? Ali so le objektivno beleženje o razpravi, ali pa imajo kako demoralizovalno tendencijo? Tudi mi smo že in bomo nastopali proti izvestne vrste časopisju, ki ima prirejeno tako rekoč svojo posebno poli-cijo, ki zasleduje zasebno in družinsko življe-nje in ki potem vlači na dan škandalozne in-timanosti, ki res delujejo demoralizovano; ali pa, ki poročajo o zločinah načinom, ki zločin povečujejo in ga prikazuje v luči nekega ro-manticizma, da naravnost vabi na posne-manje. Takov način je res demoralizovalen,

je strup za ljudsko dušo in torej vse obsodba vreden. Nikakor pa ne objektivna in previdna sestavljena poročila o javnih sodnih raz-pravah. Mi bi rekli celo, da so taka poročila celo edukativna.

In posebne izdaje nam očitajo. Smešno. Vzemimo stvar na praktični strani. Z ozirom na skromno odmerjeni prostor v našem listu smo bili pred izbero: ali bi morali opustiti vsako poročevanje, ali pa smo se morali odločiti za posebne izdaje. Če bi se bili odločili za prvo, bi bila temu praktična posledica le ta, da bi tisoči naših ljudi, ki so kupovali našo posebno izdaje, segali po kakem »Piccolu«, srkali v a-se res strup in po vrhu vsega še z našali denar sovražnikom!

Kdor se torej izpodtika nad dejstvom, da smo tudi mi poročali o procesu Födransperg, je ali zloben hinavec, ali pa — bedak!

Zmaga pravične stvari. — Gosp. Jereb Franc, nadučitelj v Opuz v Istri, je bil mne-nja, da mu je urediti petletnice zaradi dež. zakona 1901 od nastopa službe in ne od sposobnostne izkušnje. Deželni odbor in deželni šolski svet istrski sta bila na nasprotnega mnenja, zaradi česar je prišlo do pritožbe na upravno sodišče. Pritožbo g. Jereba je zastopal dr. Rybář, odvetnik in dež. poslanec v Trstu. Razprava se je vršila 13. marca in 19. t. m., je sporočil dr. Rybář g. Jerebu sledeča: Zmagali smo. Upravno sodišče je ugodilo Vaši pritožbi in razveljavilo odločbo deželnega odbora kakor nezakonito. Čim dobim pisмено razsodbo, Vam jo priobčim. Čestitamo toliko g. Rybářu kolikor g. Jerebu in se odkrito-rdno veselimo, ker je zmaga pravična učiteljska stvar nad birokratičnim zavijanjem.

(Po »Učit. Tov.«)

Kruha so — pijani! Toliko avstrijski kolikor oni iz Germanije so Nemci menda skoraj vsi pijani kruha, ki jim ga dajejo vlade obeh držav. Le pijan, ali podiran človek ali narod more postopati, kakor postopajo oholi Nemci proti Slovanom.

Menda so že vdarjeni a slepoto, ker dru-gače si pameten človek ne more tolmčiti teh nesramnih sramotilcev vsega, kar je slo-vansko! Nemška glasila nimajo nujnejšega posla, nego da zasramujejo, denuncirajo in grde slovanske narode brez izjeme.

Zadnje čase so se vrgli kakor hišene na srbsko dinastijo in na narod srbski. Nemška glasila zasramujejo na najgusnejši način kralja in njegovo družino in sploh vse, kar je srbsko. Tako delajo danes. Jutri se že vržejo na kaki drugi oslonček slovanski, ker nujnejšega posla nimajo. Tudi na Rusijo medije svoje strupene pušice, a Čehi, Poljaki, Hrvatje in mi Slovenci smo sleherni dan izpostavljeni vsakovrstnim zasramovanjem od strani teh podivjancev. Povsodi, kjer se nahaja kak Nemec, nahaja se ob enem smuten sovražnik Slovanov.

Celo proti ubogemu delavstvu, ki si išče kruha v Nemčiji, se ti divjaki začeli divjati. Kakor se poroča, bodo morali oni tisoči avstrijskih delavcev, ki so si do sedaj služili, v potu svojega obraza kruh na nemških tleh — opustiti te sovražne zemlje ter iskati zaslonbe v daljni Ameriki.

Iz opisanega sovraštva je sklepati, da se bo ta boj tudi nadaljeval do skrajnosti. Boj je že postal tako splošen, da se lahko reče: Germanstvo dela sistematično na vničenje, ali vsaj popolno oslabljenje Slovanstva. Mi Slovani pa se ne dajmo uničiti, vedoč, da je bodočnost naša, ako bomo hoteli sami! Germanstvo sovraštvo pa bo imelo vapoš v toliko, da nas Slovane tesneje združi in oboroži za oni usodopolni trenutek — ko bo treba za-vrstiti to velikansko borbo med Slovanstvom in Germanstvom. Latinski narodi so že začeli uvidovati, da s sovraštvom proti Slovanem bi si ustvarili groznega, nepremagljivega sovraž-nika, zato vidimo danes, da ti civilizirani narodi delajo na to, da bi se čimbolj pribli-žali Slovanom. Slovansko morje, razburkano po sovražnih mu elementih, podere s časoma vse ovire, stavišene mu po sovražnikih in tedaj gorje zasramovalcem! Slovanstvo napreduje v kljub nezasišanim činom, ki mu jih Germanstvo meče na pot — in bo napre-dovalo, ker je to naravno, — je to želja in volja vseh nas, ki štejemo armado nad 150.000.000, reci stopeneset milijonov duš!

Nemška pijanost in podivjanost pa naj traja še dalje, ker je to nam na korist — njim pa v pogubo!

Pretep v italijanski zbornici. Kulturono-sci v italijanski zbornici so se v petek stegli. Traktirali so se s pestmi, in psovali z besedami: svinski pi, drhal, podležiti itd. To se je vršilo vse v imenu dvatisočletne kulture. Ako so se naši kmetski fantje ali delavci malo spri v kaki gostilni, so »vigliacchi«. Ko se pa v Rimu pretepa svet dvatisočletne kulture, je vse prav in v redu!

Tržaška podr. »Slov. planin. društva« se obrača z uljudno prošnjo do slov. županstev, cestnih odborov, posestnikov itd. da bi bili kolikor možno v pomoč zaznamovalnemu od-seku naše podružnice S. P. D., ki je pričel

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELEN PODRUŽNICA V TRSTU
PIAZZA DEL PONTEROSSO 3.
VLOGE NA KNJIZICE 4% PREM. JOVE VLOGE 4%
VAJJE IN KAVCIJE --- MENJALNICA ---

ravno v teh dneh z delom raznih zaznamovanj in postavljanjem kazenskih tabel.

Ker se je že parkrat dogodilo, da so razni zagrizenci po naših krajih zamazali slovenska zaznamovanja in kazipote, prosimo, da bi vsakerega, ki bi ga zalotili pri tem delu prijeli, zahtevali niaga ime ali izročili obisti in ga naznanili takoj na sledeči naslov: "Trž. podružnica 'Slovenskega planinskega društva' V. Chiozza 8.

Ob enem prosimo, da bi se nam javila na isti naslov še vsa druga pota in točke, ki bi bila zanimiva, da se jih zaznamuje ter opremi s kazipoti in napisi.

Prvi znak pomladi. — Iz Šempoljske nam pše prijatelj, da so videli tam dne 1. t. m. prve lastovice nad vasjo. 1. april je bil res lep in topel pomladanski dan, a zdi se, da si je dovolil z nami le svojo aprilovo šalo, ker naslednje dneve zopet prav neumljeno piha burja in nikakor ne kaže, da smo že v pomladi.

Delavsko, obrtniško, konsumno in gospodarsko društvo "Jadrano" naznanja svojim členom, da si lahko ogledajo knjige in račune pri načelniku. Oni člani, kateri so se odpovedali v letu 1907, naj pridejo s svojimi delnicami k odboru seji, ki se vrši vsako sredo v društveni sobi.

Slovinci! Slovani! Trsta in okolice! Dne 27. 28. in 29. junija vršila se bo v Ljubljani veličastna slavnost 25-letnice društva obstanca in delovanja pev. društva "Slavec". Slavnost posetijo v velikem številu bratje Čehi in Hrvatje za katerimi gotovo tudi primorski Slovanci ne zaostanejo. Vam je še gotovo v spominu veličasten nastop pev. dr. "Slavec" iz Ljubljane na slavnosti razvija zastave pev. dr. "Ilirija" iz Trsta; ko je slovenska misel slavila pravi triumf po tržaških ulicah. Pevsko društvo "Ilirija" čuti se dolžno odzvati se vabilu bratskega društva "Slavec" ter posetiti njega slavnost čim veličastneje. V ta namen osnoval se je poseben odbor, z nalogo, da priredi poseben vlak iz Trsta čez Jesenice v Ljubljano in ki upa, da se prikladi toliko občanov, da bo poseben vlak zagotovljen, da bomo mogli v velikem številu pokazati v naši prestolnici pred zbranim občinstvom, da tukaj ob obalah staja Adrije biva rod, ki ljubi svoj jezik ter svojo lepo materino pesem. V ta namen se obrača odbor "Ilirije" do vseh bratrskih pevskih društev, da blagovole poslati svoje zastopnike na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo dne 18. aprila ob 10. uri zjutraj v dvorani N. D. O. ul. Lavstovo št. 1., kjer bo poročal odbor "Ilirije" o vseh podrobnostih, tičočih se glede vlaka kakor tudi vseh drugih podrobnosti. Cenj. društva dobe v kratkem tudi pismena povabila na sestanek.

Za odbor "Ilirije" Josip Prah, predsednik.

Novim predsednikom društva hrvatskih književnikov v Zagrebu je izvoljen pisatelj Ljuba Babić-Gjalski.

Mirodinica, ki zasluži, da se jo priporoča, je ona v ulici Ponterosso št. 10, katere lastnik je Achille Babuder jun. leta je preskrbljena z raznovrstnim blagom po jako zmernih cenah. Pošilja tudi na deželo toliko po pošti kolikor po železnici. Dopisuje v slovenskem in nemškem jeziku.

Tržaška mala kronika.

Burja in mraz. Prišli smo nazaj v zimo. Burja je zapihala s tako silo, kakor da bi se sedanjí mesec ne imenoval april, ampak januar. Sila burje je narasla do 85 km na uro in po noči je termometer padel do 2. stop. nad ničlo. Včeraj zjutraj je celo nekoliko zamelo; več snega je bilo seveda na hribih. Kakor da bi se letošnja kruta zima strasansko nerada poslovila od nas.

Morje je bilo sila razburkano. Včeraj zjutraj se je piranski trabakelj "Spera in Dio", ki je bil zasidran v Saketi, nahajal v veliki nevarnosti, ker mu je burja potrgala vse vrvi. "Audax" mu je prišel na pomoč.

Ulomilci na delu. Predvčeršnjem v prvih popoldanskih urah se je g. Ivan Rebec, lastnik trgovine za usnje v ul. S. Girvanni št. 4, oddaljal za nekoliko časa iz svoje štacune in jo zaprl. Ko se je po 1. uri povrnul, je našel štacuno odprto in vse, kar je bilo notri, narobe; predalčki pisalne mize pa so bili ulomljeni. Takoj je izprevidel, da mu je zmanjkalo 250 K. V naglici pa tatovi niso zapazili zneska 1100 K, ki se je nahajal v dveh drugih predalčkih.

Vrata štacune so tatovi odprli s pomočjo vetrihov.

Samomor. Gospica Gisela Fischer, stara 20 let, stanujoča pri gospej Regini Ghezze na trgu N. Tommaso št. 4, je bila simpatična in počteno dekle, že precej časa vslužbena pri tržki Behne & Co. Njen oče, tapingar v Lloydovem arsenalu, je stanoval sam. Predvčeršnjem zjutraj je Fischerjeva odšla z doma ob navadni uri. Zdelo se je, da je dobre volje.

Okolo 3. ure popoldne je nek pasant v enem prvih šetališč Bošketa zapazil v svoje grozno začudenje truplo ženske, ki je ležalo pod drevesom. Šel je takoj opozoriti komisarijat v ul. L. Ricci, od koder so telefonirali na zdravniško postajo. Mrtva deklica se je bila ustrelila v usta iz revolverja in v otrpeli roki je še držala orožje. Okolo glave je bila luža krvi. Pri trupu se je našla steklenica,

ki je dišala po konjaku; sodi se, da ga je deklica izpila, da bi se nekoliko omamila pred usodopolnim činom. V torbici, ki je tudi ležala pri njej, je bilo več patron za revolver in odprto pismo. V istem je bilo pisano, da ona — Gisela Fischer — si je vzela življenje, ker jo je mučila neozdravljiva bolezen (tuberkuloza), prosila, naj se to objavi njenemu zaročencu, pilotu Viktorju Storzina, in prosila tudi, naj se njeno truplo ne prepelje v mrtvašnico pri Sv. Justu. Tej poslednji želji se ni moglo seveda ustreči.

Poizvedeli smo, da je nesrečna deklica večkrat izrazila naziranje, da je bolje si vzeti življenje, ako človek ve, da je neozdravljivo bolan, nego drugo osebo napraviti nesrečno.

Poskus samomora. — Predvčeršnjem zvečer ob 6:30 je strel iz revolverja splasil veliko oseb, ki so stale pri kavarni Specchi. Nek gospod se je bil v veži tamošnje palače ustrelil z revolverjem v prsa.

Ležal je na tleh in je močno krvavel. Spravili so ga najprej v kavarno in potem v bolnišnico.

Nesrečnež je bil trgovinski kapitan Conte Marija Abrisani. Ni znano za vzroke poskušnega samomora.

Hud slučaj pijanske blaznosti. Dominik Tucchi, star 25 let, iz Trsta, stanujoč v ulici Barriera vecchia št. 32, vslužben pri instalaturnju Ernesto Rocco, se je predvčeršnjem skupno z drugim delavcem podal v stanovanje dr. Biasolija v ul. Nuova št. 8, kjer je imel popraviti cevi v kopalnici sobi. Tucchi je našel v enem stanovanju literako steklenico, polno žganja in je, kar meni nič tebi nič, izpil vse, kar je bilo notri!

Kmalu potem pa so nastopile posledice! Napadel ga je alkoholni delirij. Dr. Biasoli mu je del poduhati amoniaka, ali učinek je bil baš nasproten. Tucchi se je postavil na noga in zbežal iz hiše kakor zblaznel. Najprej je še razbil dve šipi v vratarjevi lopi. Ko je prišel v ulico Cassa di Risparmio je vstopil v žganjarijo Viktorja Gasparini in z brco razbil veliko šipo v vrednosti K 140. Potem je zbežal, kakor da bi bil obseden.

Loterijske številke izrečane dne 3. t. m. 1909:

Dunaj	51	49	61	53	27
Gradec	68	44	32	14	35

Koledar in vreme. — Danes: 6. postna (cvetna) nedelja. — Jutri: Vincencij Fer. sp. (Vel. poned.) — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 6° Cels. Vreme včeraj: oblačno, burja.

— Vremenska napoved za Primorsko: — Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Burja. Hladno. Počasno boljšanje.

Morilec Föderansperg pred porotniki.

Govor državnega pravdnika.

Po primerem uvodu je državni pravdnik omenil čut groze, ki se je bil polastil vsega mesta, in ogorčenosti ki jo je na glas izražalo vse prebivalstvo, ko se je bilo dne 27. julija izvedelo za grozovit zločin. Vsa srca so vtrpala, prešinjena od groze.

"Da, gospodje porotniki, — je nadaljeval — do naših ušes prihajajo smrtni vzdihljaji one nesrečne ženske; na naša ušesa še odmevajo prošnje vboje vmirajoče, ki je zaman vpila na pomoč, ki je zaman želela in vzdihovala po poslednjem poljubi svojega sina.

Do nas prihajajo poslednji vzdih, ki viso našli poti do srca hudobneža, do srca onega nečloveka, ki mu je hotela preslepljena nesrečna ženska zaupati svojo usodo in se združiti z njim. Vboga Fabry! Ona je bila položila vse svoje nade vanj, a on je v enem trenutku ne le podrli vse te nade, ampak jej vzel življenje in vse, kar se ljubi!

O gospodje porotniki! Dah nesrečne žrtve pričakuje pravice, duh žrtve groznega s premišljeno hudobnostjo pripravljenega in s hladno nemarnostjo izvršenega zločina pričakuje pravice od vas.

Tu je državni pravdnik opisal vso Föderanspergovo prošlost in naštel vse zločine, ki jih je zakrivil, in vse kazni, ki jih je zato prestal, ne da bi ga bile koičkaj zboljšale.

Za tem je očrtal vse Föderanspergovo postopanje pred zločinom.

"Je li to ubojstvo? — je vskliknil. — Premislite dobro, gospodje porotniki, vse toženske korake in videli boste, da, dočim laže Čelčevi na vse načine, da bi le ne izvedla za njegove načrte, koraka obenem počasi proti zločinu in ga konečno tudi izvrši. Dočim

(Dalje na 10. strani).

Priporočamo našim gospodinjam
KOLINSKO CIKORIJO.

Novi slovenski ceniki :-:

dvokoles, šival, in kmet. strojev, gramofonov in vsakovrst. plošč itd. franko. Izvršuje se tudi poprave. Na slovnici pri: **BATJEL, Gorica**

NOVA PRODAJALN. BLAGA ZA MOŠKE OBLEKE GIUSEPPE SPECHAR

TRST, ulica S. Caterina št. 9 — Piazza Nuova
je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za pomladansko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA. Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zapestnic itd. — Na željo se pošiljajo vzorci.

Krojačnica za civilne in vojaške obleke ter monture avstrijskega Lloydja kakor tudi vsake uniforme

ANTON GROSSER - Trst, Corso 21, II. n.

z bogato zalogo narodnega in tujega (angleškega) blaga zadnje novosti. Perfektni kroji. Cene jako zmerne.

Manifakturna trgovina

Arturo Modricky

Trst, ulica Belvedere 32

Zaloga prešitih pokrival od K 6-40 naprej. Pokrivala iz finega satina ali volne za 1 ali 2 osebi. Beli fuštanj piquet, navadni in barvani za obleke, v veliki izbiri. Pletenine, srajce, nogovnice, flanelasti šal, svilnate in volnene rute v veliki izbiri. Ovratniki, zapestniki, ovratnice za moške. Dežniki za moške in ženske, porlačeni pasi za ženske. Velika izbira drobnih predmetov.

Fratelli Räuber

Trst, ulica San Lazzaro št. 2. Skladišče ustrojenih kož, kože za čevljarje in sedlarje. Lastna tovarna ustrojenih gornjih kož (tomaje). — Izvršuje naročbe na vse kraje države.

Nobena poštena konkurenca ne more nadkriliti nizkih cen znane

tovarne obuvala

MÖDLING-1

Delniška družba s 103 podružnicami. — 3000 delavcev. Dve prodajalnici v Trstu.

Centrala: Filijalka: CORSO št. 27 ulica Cavana

Čevlji za moške:

Črni, trpežni z elastiko	gl. 3'50
" " s zavezami	3'75
" " Box-Kalf	4'75
" najfinejši Box-Kalf Goodgear Welt	6'25
" fini Chevreau Goodgear Welt	6'50
" z lakiranim prednikom	6'25
" Box-Kalf amer. Goodgear	7'50
Barvani Box-Kalf am. Goodgear	7'50
" Derby	7'—
Nizki čevlji Chevreau	5'50

Čevlji za ženske:

Črni, trpežni z elastiko	gl. 3'—
" " s zavezami	3'25
" " z zaponkami	3'40
" fini Box-Kalf	5'75
" Chevreau Goodgear	6'—
Nizki čevlji črni, trpežni	2'50
" rumeni	2'75
Čevlji črni (Romana)	1'50
" lakirani	1'90
" beli	1'80

Postolci in čevlji za otroke od gl. 1 napr.

Amer. gumijevе opetnice od 20 kr. napr. Angleška pomada Britania, garantirana usnju neškodljiva po 25 kr. skatljica

Sladčičarna in pekarna s prodajo mleka

Bogata izbira sladčic in sladkarij, 2krat na dan svež kruh, hig. izdelan. Specijaliteta sladkih prepečencev in konfetov za vsako priliko. — Fina in navadna vina lastnega uvoza. Pivo v buteljkah znane tovarne v Plzinu. — Mleko in alpsko maslo.

SLOVANI! podpirajte samo svoje narodno podjetje **SLOVANI!**

SLOVANSKO

KNJIGARNO in PAPIRNICO

JOSIP GORENJCA, Trst, ul. Valdirivo 40.

Ulica Conti št. 2
vogal Istituto

Dr. Aless. Martinelli

Zobozdravnik dunajske poliklinike

Jzdiranje brez bolečin

PLOMBIRANJE

Umetni zobje po najnovejšem zlistemu

CENE ZMERNE.

Via Barriera vecchia št. 33

TELEFON št. 1704

V prodajalnici manufakturnega blaga

L.G. Colombani

ulica Vincenzo Bellini št. 18

Proda se vsakovrstno blago po

nizkih cenah

Specijaliteta: bluze in obleke za gospe.

Struchel & Jeritsch

Trst, Piazza Nuova

vogal ulica S. Caterina

Izbira perila, velnenega blaga, trliža,

preprog, zaves, pletenin in modercev.

Perkal. Satni zefir in batisti. Žida.

Šipke, vezila, obilvi. — Drobní predmeti.

Henrik pl. Chicchio

urur

Trst, ul. Stadion 35

prodaja vsakovrstne ure in regulatorje prvih tu- in inozemskih tovarn. — Specijaliteta žepnih ur tovarne "Zenit". — Sprjeme ter izvršuje vsako popravo po najzmernejših cenah ter jamči za 1 leto.

Govori se slovensko.

Slovinci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovenski brivnici

v ulici Savetto Mercadante št. 1 (blizu slovenske knjižnice)

V. GJURIN, brivec.

Antonio Alberti

Trst, ulica Ponziana 656

Izdelovanje in barvanje kožuhovine. ::

ZALOGA

in bogata izbira vsakovrstnih kožuhovin.

Prevzema naročbe in vsako popraviljanje.

Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Skladišče kož vseh vrst črne in

rumene in črne za čevljarje in sedlarje z delavnico gornjih delov čevljev (tomaje). Telefo

kože črne in rumene (Bokskalb). Voščila naj

bolje vrste za barvane čevlje. Naročbe za

vse kraje dežele izvršuje točno in hitro

GIACOMO FREGNAN di S.

Trst, ul. Caserma 11 (polog kavarne Sociale)

EUGENIO VENUTI
Prodajalnica pohištva in ma-
nifakturnega blaga
(zajamčeni izdelki) toliko proti takojšnjemu
plačilu kolikor na obroke.
Trst, Piazza S. Caterina št. 3.
I. nadstropje.

Vsi oni bolniki

ki nimajo elastičnosti do jodi, oni, ki trpi na slabši
prebavi, zaprtosti, žgaravi, nabiranju
prekmerne kisline v želodcu, glavobola in
kron, osrčavajo, ako pijejo izvirne

Želodčne kapljice

lekarne sv. Cirila in Metodija
v PAZINU

tor postanejo zopet taki in svari.
Cena 6 steklenic . . . K 2.60
" 12 . . . 4.80

VSEM ONIM, ki trpi na kašlju,
težkemu dihanju, slabosti in bledoti, pri-
poročamo se izdati

olje od polenovke

pripravljeno z železom.
Isto je tako dobro sestavljeno, da ga zamore piti tudi
najslabši bolnik. — Cena steklenice Kron 2.—
Posebno priporočljivo je za otroke. — Vsa navo-
dena zdravila dobijo se samo v lekarni

sv. Cirila in Metoda v Pazinu

(ISTRA) ter se pošljejo po poštne povzetje ali
pa proti predplačilu. — Navodilo za uporabo
je priloženo vsaki steklenici

Ista lekarna priporoča bogato zalogo lekar.
specijalit, min. vod, vsake vrste ovoj itd.

Vir zdravja so alkohola proste pijače,
med katerimi zavzemajo
prvo mesto iz **MARŠNER-JEVH**

Šumečih Limonadnih Bonbonov

(z malinovim, limonovim, jagod in in pr-
venčnim okusom) prirejene

ŠUMEČE-LIMONADE

Edino pristne s to znamko

Letna uporaba več nego 40 milijonov komadov.

Edini izdelova-
telj: Prva češka
delniška družba
orijent sladkor-
nega blaga in
čokolade Kra-
levi Vinogradi
prej A. Marsner.

Glavna zaloga na Dunaju: Josp Katz VI Theobaldgasse 4.

Kupujte: narodni kolek!

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek
Alla città di Trieste, Trst ul. G. Carducci 40
(prej Torrente)
Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za
otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za
obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta blac, jop in srajc
za delavce, po neverjetno nizkih cenah.
„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Edini v Trstu.

Edini v Trstu.

Cine-Music-Hall-Mondial

ulica dell' Istria šte. 6 (Hrib sv. Jakoba)

Žive in govoreče slike.

Od 3. do 5. aprila sledeči veleinteresanten program:

Pust v Nizzi 1909. interesantna projekcija. Slepčeva hči. dra-
ma. Cine Music: Baptaine à la fanfare. — Pokr. zdravlji. komično

Gostilna „Al buon ritrovo“

TRST — Ulica Stadion št. 19 z lepim hladnim vrtom.

Toči se istrsko, dalmatinsko, vipavsko pristno vino; PIVO DREHER prve vrste.
DOMAČA KUHINJA. KRAŠKI TERAN. ANDREJ FURLAN, lastnik.

:: AUSTRO-AMERICANA ::

brza zveza z Ameriko.

TRST-NEW-YORK

„Martha
Washington“ 15. aprila. „Argen-
tina“ 24. aprila.

Potne cene: III. razred K 140; II.
razr. od K 250 naprej; I. razr. od K 350
naprej.

Trst-New-Orleans: „GERTY“ 24. aprila.

V prevoznici ceni III. razr. uračunjena je hrana in prenočišče v TRSTU, pred odhodom
parobroda. — V vseh cenah uračunjena je obilna hrana.

Največji komfort. — Električna razsvetljava in ventilacija. — Narodna kuhinja.

Za informacije o prodaji prevoznih listov I., II. in III. razreda toliko za Ameriko
kolikor za Patras, Palermo, Napoli, Cadix in Las Palmas obrniti se je na Urad za potnike
v Trstu, ulica Melin p. ocilo št. 2, za tovor in blago pa pri G. TARABOCCIA & Co.,
Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. nad.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga

vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero.

Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

1780 ducatov brisaljk .:

iz konkurne licitacije, iste so iz čistega platna
dvojne damasta, najboljše kakovosti. 53 cm
široke 112 cm dolge in se prodajajo po K
8.90 ducat po poštne povzetju.

3700 ducatov prtičev

iz najboljše kakovosti 70 cm dolgi, 70 cm
široki, ducat Kron 3.75 kakor tudi

6800 duc. žepnih robcev

najboljše kvalitete po K 3.50 ducat

EMANUEL ROTHOLZ

Dunaj VII, Neustiftgasse šte. 77

Dopisovanje v vseh jezikih.

Naročiti je najkasneje do prihodnje srede.

O priliki Velikonočnih praznikov

obiščite vsi PEKARNO

Antonio Kralj

Trst, ulica Commerciale št. 7.

Velikonočne police vsake vrste.

Likerji, slaščice in prepečenci

lastnega izdelka . . .

Najboljše moka iz ogrskih in

drugih mlinov . . .

Najfinejše maslo in sveža jajca.

Sprejme se vsakovrstna pečenja.

Obiščite torej vsi pekarno

Antonio Kralj.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement,
Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karboina
kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opoizla olja,
mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane)
mast za vagone, mast-vaselina za kožo, mast za orožje, večšilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

ZOBODRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brilliant

V TRSTU

ulica Vinc. Bellini šte. 11

Izdeluje izdelanje z emajlem, porcelanom
srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor
tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol

Mehanična delavnica

Alarik Lantschner

zapriseženi cenilec

Trst - ulica Geppa št. 12 - Brst

Ekskluzivno zastopništvo

in zaloga svetovnoznane

tovarne koles (biciklov in

motociklet STIRIA tvr-

dke Joeh Puch & Co. v Gradcu Hürköp &

Neumann kakor tudi tu- in inozemskih tvrdk

veliko zalogo pritlikin. Zaloga in upejava

elektr. zvocev. — Sprejme kakoršnobodi

popravo v svoji stroki.

Delniška družba Greinitz

Trst, Piazza Carlo Goldoni šte. 2

Corso šte. 35.

ZALOGA travert, železniških šin, po-
trebščin za stavbinstvo sploh in pri-
prav za cestarska dela. — Orodja za
vrtnarje, kamnoseke in zidarje. Orodja
in strojev za poljedelstvo. Štealk za
trte in strojev za žveplanje trt. Specij-
alitete za pohišno opravo od priproste
- do najfinejše kakovosti -
Vse po skrajno nizkih cenah.

Ugodna prilika! Nova prodajalnica manifakturnega blaga

Eugenio Della Torre

prej agent tvrdk F. CASTELLITZ e Successori G. SCANTIMBURGO

Trst, ulica Stadion 11, tik pekarni Covacich.

Novi dohodi za pomladansko sezono.

Perkal, zefir, platno, Oxfordt za moške srajce, volneno blago, trliž,

blago za pohištvo, in zavese.

Velika izbira perila za poročenke. CENE, DA SE NI BATI KONKURENCE.

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva

Andrej Jug, Trst

CENE BREZ KONKURENCE. ulica sv. Lucije št. 18 (za dož. sodiščem) SVOJI K SVOJIM!

Spomlad. novosti

izgotovljenih oblek

za dame gospode in otroke

Bohinec & Co.

Via delle Torri 2 TRST Via S. Lazzaro 17

(za cerkvijo sv. Antona novega)

Obleke po meri.

Točna postrežba. — Velikanska zaloga. — Najnižje cene.

Stari Mozar.

Črtica. Spisal Ivan T.

V pomladnem večeru sva sedela — jaz in stari Mozar pred hišo. Velika tišina je vladala povsod, ko je začel govoriti stari s svojim hripavim, proroškim glasom. To je bil človek, okolo osemdesetih let, koščen in visok kakor mladenič. Štirideset let je bil rudar, potem so ga pa dali v penzijo.

„Vidite, je rekel, kdo umeje te ljudji! Vsak dan je osem ur pod zemljo — pol življenja — pa je vesel in zdrav. Vsaki dan pušča tam spodaj kos moči, pa se mu ne pozna nič. Vidite, ustvarjeni smo za to! — Drug človek, ki ni iz našega kraja, ni za tako delo. Poznal sem jih, ki so prišli od drugod! Res, delali so, dve tri leta, morda tudi deset let, pa je bil konec; jetika ali kaka druga bolezen. Niso drugi za to razen nas! To je ukoreninjeno v rodu. Očetje so delali, stari očetje in tako nazaj celih štiristo let. Menim, da je toliko, odkar so našli rudo. Tako delo pod zemljo in trpljenje nam je zašlo v meso in kri.“

V daljavi se je oglasil slavec in njegovi glasovi so tišje in tišje trepetali v zraku. Zapihal je tih veter in v lipi nad nama se je začelo šepetanje, kakor tiha molitev.

„Štirideset let sem delal, pa nisem nikdar občutil strahu. Včasih mi je visela nad glavo skala, težka več centov. Nikdar mi ni prišlo na pamet, kaj bi bilo, če bi se utrgalo. In morda bi se utrgala, če bi se bal. Včasih, ali redko, se dogaja, da nimaš hudega dela. Takrat počivaš in misliš. Zakaj je vse to? Lepo in prav bi bilo, da je vse tvoje, kar izkopavaš prideluješ. No, pa smo navajeni! Voziš pred sabo voz rude, tako lepe in blešketajoče — pa ti nič ni mar, kakor da bi vozil smeti; samo veliko težje je. Pravijo ljudje, jaz ne vem, če je res, da sta prišla pred davnim časom, ali je sto ali dve sto let od tega, dva človeka v naš kraj, Bog ve od kje. Bogata sta bila pravijo pa sta vseeno služila v rudniku. Nekoč so ju dobili, ko sta kradla srebro, in so ju obesili brez obotavljanja. To pripovedujejo ljudje. Hoteli so pokazati, kako da se kaznuje tak tat. Kadar je prav tiho v jami, se sliši oddaljeno praskanje jekanje. Ali sta to duši od onih dvih, ali duše onih, ki so zgoreli v jami.“

„Ali se spominjate požara v jami?“ sem ga vprašal.

„Da, dolgo je, dolgo, temu, ko se je tisto zgodilo.“

Zopet se je oglasil slavec, in večer je postal še bolj tajinstven. Starčeve oči so se svetile v čudnem blešku. Nad nama se je razpenjalo nebo, bogato in razkošno v vsej svoji močnatosti.

„Kaj takega ne pozablja človek, če bi živel cel vek. Takrat mi je bilo dvajset let. Nekega jutra se je oglasil zvon in upije „v jami gori!“ Nosili so trupla iz jame — ne trupal — kose pečenega mesa so nosili med vpitjem žen in otrok. — Sin je šel po četa, pa sta oba ostala v jami. Da, da, oni dan, kakor, da bi bila kuga ali sodeji dan. Vidite, pa smo vseno še tu! Ves strah je pozabljeno, in še vedno delajo. Tudi jaz sem delal pol svojega življenja — in drugi. Ni nikjer takih ljudi — v jami jama hedijo kakor na žegnanje.“

Starec je utihnil in oba sva se zagledala v pomladno noč.

Kolonstvo na Goriškem - Gradišćanskem.

Valed raznih interpelacij in predlogov furlanskih poslancev v državnem zboru poslalo je poljedelsko ministerstvo lanske pomlad dvornega svetnika dr. Hermana viteza pl. Schullera zu Schrattenbachu v kraje, kjer je še hranjeno kolonstvo, da prouči na licu mesta to jako kočljivo vprašanje. Ministerstvo je sedaj izdalo tiskano poročilo svojega odposlanca pod naslovom „Das Kolonat in Görz und Gradiška, in Istrien, in Dalmatien und Tirol“, iz katerega posnemamo glavne točke, zadevajoče Goriško.

V predgovoru pravi referent, da je na razvoj kolonstva vplivalo bizantinsko, beneško in osmansko pravo ter slovanske navade in pravna institucije; kolonstvo je navstalo po konkretnih gospodarskih in družinskih potrebah vsakega posamičnega kraja in ne odgovarja nobeni juristični temeljni podlagi, marveč nasprotuje vsaki juristični konstrukciji. Valed tega kolonstva tudi počasi izginja in najhitreje v krajih, kjer so se kulturne razmere mahoma spremenile; v krajih, kjer se pa zemlja še sedaj tako obdeluje kakor pred 50. leti, cvete še vedno stari kolonisti zistem kakor stavizem, ki ga ne umejo niti strokovni učenjaki.

Po Furlaniji obstoji kolonstvo v najzastarelejši obliki in nosi najostrejšo slabo

poslediča v zasebnem in poljedeljakem oziru, ker koloni odobrujejo najemne pogodbe, ki bijejo v obraz vsem današnjim nazorom in zakonitim določbam. V Furlaniji je mnogo veleposelstnikov, ki so italijanski podaniki in ti tlačijo avstrijskega kolona po italijanskem brezsrčnem vzorcu, tako, da se je le čuditi, da se dobivajo še vedno družine, ki vsprejemajo tako neznosno trde najemniške pogodbe.

En tak slučaj. V Dolenji ima en kolon v najemu 10 kampakov njiv (1 kampak — 1015 [19]), 2 kampa travnikov in 4 kampe gozda, polovico v Avstriji in polovico v Italiji. Za to zemljišča plačuje kolon letno K 230 v gotovini, daje gospodarju polovico pridelka na vinu, polovico murvenega lista, v avgustu 8 kokoši (navadna cena 60 novčev za par), o Veliki noči 40 jajc (po 4 novč.), mora delati brezplačno 8 dni na zemljišču, ki je obdeluje gospodar sam; kole za trte mora pripraviti kolon in postanejo lastnina gospodarja. — Vprežao živino si mora najemnik sam nabaviti, kakor tudi vse potrebno orodje za obdelovanje zemlje; zboljšanja se kolonu ne povračajo, tudi ne sme delati drugod proti plačilu.

Ako je dobra letina, prideluje najemnik na kampu do 6 kvintalov pšenice ali 12 turšice in do 18 hektolitrov vina. Kako more ubogi kolon izhajati s tem? In vendar ta pogodba še ni najslabša.

Drugi še drastičnejši primer. Na hribčku stoji siromašna, na pol podeta koča, pred njo medla blede žena z izstradanim otrokom rumenkaste barve v naročju; pred njima mlad izdehan mož, ki se plašljivo ozira na vse kraje in se boji, da bi mu ne všla kaka trpka beseda o gospodarju, ker je potem gotov, da ga zapodi brez usmiljenja proč. Gospodar, italijanski podanik, izročil mu je pred petimi leti (pogodba je brez datuma) 27 raztresenih parcel v skupnem obsegu 22 kampakov, in sicer 2 kampa oranice, 7 kampakov vinograda z jako redkimi trtami, po 6 kampakov pašnikov in gozdi, drugo je pustota.

Od čistega pridelka na vinu mora najemnik odstopiti gospodarju 320 litrov in tropinovca dve tretjini; ako ni pridelal toliko, kar se čestokrat dogaja valed toče, mora plačati v gotovini 90 kron; ali tudi tretjina tropinovca ne ostaja njemu, mora jo odstopiti gospodarju po 20 K hekt. Dalje mora kolon dati na leto 10 komadov razne perutnine, dva jerbasa najlepšega grozdja, ves češpljev pridelek (običajno 150 kg.), od vagega drugega sadja košarico z 4 kg., mnogo butarprotja in raznovrstnih metel; plačati mora v gotovini K 3 najemnine za hišo ter mora delati gospodarju z roko in vprego na vsak poziv, za kar ga gospodar oškoduje po svoji volji; za časa trgatve ne dobi nobene odškodnine; ako najemnik ne more priti sam na delo, mora si preskrbeti najemnika. Leta 1907 delal je gospodarju čez 100 dni brezplačno.

Tako ali približno enake so, z malimi izjemami, vse kolonske pogodbe po Furlaniji. V slovenskem delu dežele je le še nekaj kolonov v Brdih, a njih pogodbe se razločujejo od furlanskih ko noč in dan. Le v Steverjanu je še eden fevdalni gospodar, ki tlači svoje kolone.

Pregled po svetu.

Oh te ženske! Neka gospa iz Lodza (v Rusiji) si je bila prihranila sto rubljev samo zato, da bi si kupila kožuvinasto boc. Njen soprog jej je podaril k temu še dvesto rubljev. Odpotovala je v Varšavo, kjer je bivala njena sestra in ker je hotela v tem mestu kupiti že dolgo zaželeno kožuvinasto. V vlaku se je spoznala z nekim jako elegantnim gospodom, ki je bil vrlo prijazen in ljubeznjiv. Sprizajnila sta se hitro in ko sta došla v Varšavo, sta šla skupno obedovat in potem skupno večerjat. Zjutraj sta tudi skupaj zjutrkovala. Meč tem je gospod doznal, da je gospa došla v Varšavo kupit kožuvinasto ovratnico pak je zaželel, da jej ostavi znak svoje udanosti, pa jej je zato ponudil 200 rubljev. A imel je le bankovec od 500 rubljev. Meč tem gospo ni to niti najmanjše zmotilo. Vzela je svojih tristo rubljev ter jih dala prijaznemu gospodu, meč tem ko je sama spravila bankovec od 500 rubljev. Elegantni gospod je odšel, dčim je ona šla k svoji sestri. Popoldne je šla, da kupi ovratnico. Našla je eno, ki je bila res krásna ter je stala 400 rub. Dala je trgovcu bankovec. Trгоvec ni mogel premenjati, pa poslal v bližnjo trgovino. Tu pa so pogodili, da je bankovec ponarejen. Prišli so k nji jeden bančni uradnik, redar in redarstveni komisar. Morala je povedati ime svojega soproga in tudi še druge malenkosti. Policija je brzojavila v Lodz. Ubogi mož je skočil malone iz kože. Niso ga sicer zaprli, a revež je doznal, kako se je obnesla njegova soproga z elegantnim tujim gospodom. Vložil je takoj tožbo za razpoko.

Vsled preselitve

daje trdka pohištva

IGNAZIO KRON

Trst, ul. Cassa di Risparmio 5

posebne popustke na stalnih cenah i. s. po blagu.

Na željo se kupljeni predmeti pohranijo do mes. avgusta

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9—1, 3—6

od 9—1, 3—6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabo zraslih zobov. 12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Cene nizke **M. Aite** brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgornj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobira se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnice, tudi velikanaki izbor platnega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odej, kakor tudi kulture lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in knjičarke. VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE IN OB-SARŠKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugalalo, so zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Poskušati in se prepričati.

Želez. kina-vino Serravallo

za bolehe in rekonvalescente.

Provizorča voljo do jedi utrjuje žele-dee in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kada je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst.

— novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D' Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se n' bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Živnostenská banka pro Čechy a Moravu -- (Obrtna banka za Češko in Moravsko)

Menjalnica: Via Nuova št. 29. Podružnica v Trstu. Bančni prostori: Via S. Nicolò 30

CENTRALA v PRAGI. — Podružnice na Dunaju, I. Herrengasse 12, v Brnu, Budjeovicích, Krakovu, Lvovu, Mor. Ostravi, Plznu, Prostějovu in Taboru. — CENTRALA v PRAGI

KUPEJE IN PRODAJA VREDNOSTNE

- - PAPIRJE, VALUTE IN DIVIZE - -

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA - -

- - - LEŽEOE V JAVNIH SKLADIŠČH. - - -

Ustanovno leto 1868.

Akcijski kapital: K 30.000.000. — Rezervni in varnostni zakladi približno 10.000.000. — Brzojavi: Živnostenská, Trst

TELEFON: 21-57

4 1/4% Vloge na vložne knjižice 4 1/4%

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

- - Tekoči računi in računi na bančni žiro. - -

STAVBNI KREDITI. — KREDITI PROTI

- - - DOKUMENTOM VKRANJA. - - -

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. - Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajšimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v PRAGI
Rez. fondi: 41.335.041 01 K. Izplačane odškod. in kapitalije 97.814.430 97
Po veliki drugi vzajemna zavarovalnica naše države
z vsekozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani Čegar pisarne so v lastni bančni hiši.
v GOSPODARSKIH ULICAH št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Pekarni in slaščičarni

BIAGIO MADON, TRST

ul. Ghega št. 7 in ul. Caserma št. 12
sta preskrbljeni s svežim kruhom 4-krat na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkimi prepečenici prve vrste.

POSTREŽBA NA DOM.

F. Pertot
urar I. vrste
Trst, ul. delle Poste 9

V ulici Belvedere št. 55
se je odprla

nova čevljarnica.
Prodaja se izdelano obnavlja ter novo po meri

Poprave se izvršujejo po najzmernejših cenah.
Za obilen obisk se toplo priporoča pod geslom: **SVOJI K SVOJIM!** udani
Josip Godina.

Točne ure prodaja
Emilio Müller
najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v TRSTU
via Ponteroso, ogel Nuova 22
VELIKA IZBERA
verzič, zlatih in srebrnih ur, kakor tudi stenskih ur vsake vrste
Ustanovljeno leto prodaje 1850.

Kdor hoče
dober zajutrek napraviti naj obišče na novo urejeno **PRODAJALNO SLANINE**. - Vse vrste vina in Dreherjevo pivo I. vrste,
ulica Nicolò Macchiavelli 22
kjer se najde vsaki čas sveže pivo in
-:- kuhane gorke Praške gnjati -:-
Točna postrežba, cene zmerne.
Priporoča se lastnik **IVAN SIRCELJ**.

PEKARNA
Melchiorre Obersnig
ulica P. L. da Palestrina št. 4
prodaja sveži kruh
trikrat na dan.

Postrežba na dom za družine in javne lokale
Specijalizirata biškoti lastnega izdelka.

VELIKA ZALOGA
-:- apnenega karbida -:-
sodčki od 100 kg kron 27; 50 kg kron 28; zrnati kron 30 za 100 kg,
Čista teža, embalaža zastoj.
PAOLO PATRIZI, TRST
ulica San Lazzaro št. 9

MIRODILNICA
Gustavo Marco
ulica Giulia št. 20.
Droge, barve, pokost, petrolej, čopliči, četke, mila, parfumi itd.
ZALOGA
- ŠIP in STEKLENIN. -

Tovarne in delavnice pohištva in stavbenih izdelkov v **SOLKANU** pri Gorici.
Lestven šolonski tir:
Gorica, drž. železn., Solkan

Zobni ambulatorij
HANS-a SCHMIDT
prej sodruga
- - - **Dr. A. Mitták-a** - - -
ulica della Zonta 7, I. nadstropje.

IVAN KRŽE - TRST
Piazza S. Giovanni št. 1
Priporoča svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emajla, kositarja, ali cinka, nadalje pasamenterje, kletke itd.
Za gostilničarje pipe, kroglice, zemljeno in stekleno posodo za vino.
Razpošilja na deželo.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenja, škafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbaošev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.
Postrežba na dom. Cene zmerne.

Slovenci! Pozor!
Vse blago, ki se nahaja v moji prodajalnici
V. DOBAUSCHEK
TRST, ulica Giosuè Carducci 11 (prej ulica Torrente) TRST
proda se vsled pretekle sezone po jako znižanih cenah.
Zamorete kupiti po neverjetno nizkih cenah: Obleke za moške in dečke, Jopiče, Jope, Paletot, Ranglani, Telovnike, Hlače, Obleščice, Pletenine, Spodnje hlače, Srajce, Kape, kakor tudi vse potrebščine za moške.
Izvršujejo se naročila za obleke po meri, po **JAKO NIZKIH CENAH**, Govori se slovensko.

Trgov.-obrtna zadruga v Trstu
via S. Francesco d' Assisi 2, I. n.
kjer je bila prej „Trž. posojil. in hranilnica“.
Poštno-hranilnični račun 74679. TELEFON 16-04
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in jih obrestuje
4 1/2 %
Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako, da se po 260 tednih dobi Kron 300 —
Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov in jih realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
Daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsake K 100, tako, da se posojilo odplača v petih. - Delež so po K 20 in po K 2.
Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dop. in od 3. do 5. pop.
TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Tovarna cementnih cevi in plošč, teracov, betona I artif. kamenja
ARISTIDE GUALCO - TRST
ulica S. Servolo št. 2. Telefon 21-42.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrirana zadruga z omejenim poroštvo.
Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po
4 1/4 %
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.
Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.
Poštno-hranilnični račun 816-004

Prodajalnica usnja :
Trst, ul. Molino a Vento 7.

Bogata izbira telečjih barvanih kož, izbornega kozjega usnja in francoske telečine kakor tudi tu- in inozemske krznine po cenah, da se ni bati konkurence
Gotov, da me sl. občinstvo počasti, bilježim udani **AGOSTINO di LIBERTI**.

V prodajalnici jestvin in kolonijalnega blaga
Vekosl. Stepančič

TRST, Campo San Giacomo 20, TRST
dobi se **VELIKA IZBERA**
testenin, moke, olja in vinskega cveta po cenah, da se ni bati konkurence.
Pošilja se poštne pošiljave po deželi.

MIRODILNICA
E. Cociancich
Trst, ulica Ugo Foscolo
Filiatka: ulica dell' Industria št. 668
TELEFON 19-6
Zaloga kraljstvenik, em-izdelanih barv, posebna oroma za čiščenje poda.
PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.

Salone mode
Ana Köppel

TRST, ulica Barriera vecchia 12, I. n.
časti se naznaniti, da je prejela za spomladno sezono **klobuke zadnje novosti**.

Popravljanje klobukov, pranje ter okrašenje kakor tudi barvanje slavnatih klobukov v vsako barvo.

JOSIP GREGORIČ, trgovec
TRST, ul. Olmo 1 a
naznanja, da ima zraven svoje trgovine z mešanim blagom in jestvin veliko zalogo **istorskega vina** po najnižjih cenah; pošlje se na dom po naročilu. Ob enem priporoča svojo
FILIJALNO ulica Giulia 7.
Sveže blago. — Cene brez konkurence.

Giovanni Isiersich
TRST, ulica Molino a Vento št. 7

Prodajalnica vsakovrstnih potrebščin. — Škafi, brente, kade, železne in steklene. — Potrebščine, namizje, koši in rešeta ter vsakovrstne lončevine. Svetilke vsake velikosti.
Cene da se ni bati konkurence.

Kdor hoče kupiti ali prodati

• katerosibodi prodajalno, gostilno, restavracijo, kavarno itd., kdor hoče kupiti hiše z 10% čistim dohodkom, dvorce kmečke hiše, kdor hoče dati ali vzeti v najem stanovanja ali skladišča, naj se obrne vsem zaupanjem do **Ermano Collarsich**.

Kavarna Corso
od 9.—11. in 3.—6. bodisi pismeno ali ustmeno. Preskrbi se tudi službe proti antipatni taksi kron 5.—

Oglase, poslana, osmrinica, zahvale, male oglase in v obče kakoršnokoli vrsto oglasov sprejme „Inseratni oddelak“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. popoldne. Po noči se vsprejema v „Tiskarni Edinost“.

Mizarska zadruga v Solkanu
Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE:
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

ZALOGE:
REKA, Via Pile 2
SPLIT, nanovoj obali

Brz.: **ZADRUGA - Trst**
Telef. št. 1631 interurban
Žago v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija
K 1.000.000

Giulio ReddersenTRST, ulica Giosuè Carducci št. 23
TELEFON št. 213

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Moderci, umetne roke in noge, berglje, klani pasji, elastični pasji in nogovce, elektroterapijske priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdraviljenje. Potrebšnine iz gum in ne-rodinoga blaga.

ALEKSANDER ŽGUR

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga

Trst, ul. S. Lazzaro št. 14

s filijalko, na novo opremljeno

v ulici Acquedotto št. 66

Bogata izbira jestvin, kave, čaja, napojne zmesi kakor tudi specialiteta kranjskih klobas.

Naravno sveže vipavsko maslo.

Pošiljatelj po deželi s poštnimi zavoji.

Urad za razne zadeve

avtorizovan od c. k. namestništva

Rod. Falconetti

Trst, ul. Nuova 21

Informacije, iskanja, Azistenza, v sodnih in civilnih kakor tudi trgovinskih in pravnih zadevah.

Mehanično posnemanje za strojno prepisovanje, vsakovrstna upisanja, Naslovi in reklame.

Konkurenčna tarifa.

Tovarna

dušičnatih umetnih gnojil in vseh potrebščin za poljedelstvo D. Hardung & Co. Aussig-Schönbrunn.

Dušičnata umetna gnojila

znamki A. & B. — Redilni prašek za živino na podlagi fosforne soli. — Smola proti gosenicam. Različna olja in masti za stroje. — Cenike pošilja brezplačno in poštne prosto edini zastopnik za Trst, Istro, Goriško.

G. Erras, Trst

in Kranjsko

via Romagna št. 2.

JOSIP POTOČNIK

krojačnica, Trst, Piazza Donata 4

Izdeluje vsakovrstna krojaška dela — civilne in vojaške obleke točno in hitro. Ima na razpolago vzorce tuzemskega in inozemskega blaga. — CENE ZMERNE.

Trgovina KAT. ud. MULEJ

Piazza Fonterosso št. 6.

Priporoča slav. občinstvu svojo zalogo jestvin in kolonijalnega blaga, na debelo in drobno. — Pošiljatelj po deželi od 5 kg naprej vsakovrstnega blaga n. pr. kavo, riz, olje, čaj i. t. d.

Za obilen obisk se priporoča

IVAN BIDOVEC,

vodja trgovine.

Fran Žagar

priporoča svojo

Prodajalnico jestvin

in zalogo plinovitih mrežic

ulica Commerciale 15

Ima na razpolago vino lastnega pridelka, teran in belo vipavsko.

Razpošilja proti povzetju pakete po 5 kg vsakršnega jestvinkega blaga: kavo, čaj, riž, testenine, olje itd.

Slavnemu občinstvu se priporoča**KAVARNA MINERVA**

v ulici dell' Acquedotto 22

Najboljši likerji po najzmernejših cenah. — POSTREŽBA TOČNA. Na razpolago so gostom razni slovenski, italijanski in nemški tukajšnji in ... zunanji časopisi, kakor tudi ...

NAJBOLJE ILUSTRIRANE REVIE

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski liden. Nepremočljivi plašči (pristani angleški) Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Nova prodajalnica manuf. blaga

v Trstu, ulica Stadion št. 27 (vis à-vis mlekarne Trifolium)

BOGATA IZBERA drobnih predmetov in okraskov. — Svilo, pajčolani, moderci, nogovce in pletenine. — Cene brez konkurence.

Ėastnik GIACOMO PIPPA

prej agent tvrdke Anton Maffei.

Samo v prodajalnici manifakt. blaga in drobnih predmetov

Mario Tomasi

Ulica Bar. vecchia št. 38

(ex prodajalnica Pontini)

dobi se VELIKA IZBERA

volnenega, gladkega in pisanega blaga, črnega in belega za pomladno sezono.

Vrhu tega VELIKA PARTIJA :

: tkanine za rjuhe :

(visoka 150 cm) po K 1.20 meter

Perkal z robom zadnje novosti,

batist, zefir in oxford po jako

ZMERNIH CENAH.

Vsaki dan novi dohodi

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE.

NB. Preprodajalcem posebni popusti.

Vse to se dobi samo v novi prodajal-

nici manifakturnega blaga in drobnih

predmetov

Mario Tomasi

TRST, ulica Barriera 38 (prej prodajalnica Pontini).

Arturo Petruzzi pok. Ant.

kovač-mehanik za stroje in motorje

Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)

TRST, ulica Pondares 10. Telefon 971.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena leta 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1907 K 323.629.347-57. — Glavnica za zavarovanje življenja o 31. decembra 1907 K 917.014.396-19. — Plačana povračila od leta 1831 do 31. decembra 1907 K 899.042.935-20.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdajanja:

- brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti vojaško službo, ako je vpisan v polski črne vojske.
- ako plača zavarovanec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavnost vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku roka.

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdajanja:

- zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivali ne samo v celem Evropi, ampak tudi v katerejsikoli deželi tega sveta (Svetovne police).
- Društvo je zavezano izplačati celo vlogo tudi v slučaju da pade zavarovanec v dvoboju.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdajanja police:

- Zavarovanca se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku teh let od izdajanja:

- Absolutna neizpodbojnost zavarovanja razum slučaju prevare.
- Društvo je zavezano plačati celo vlogo tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora ali poskušene samomora.
- Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema zavarovanja za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

LA FILIALE DELLA BANCA „UNION“

(Filijalka Banke Union) v Trstu

se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami.

Tekoči računi in računi na bančni žiro

v kronah ali v inozemskih vrednostih

po jako ugodnimi pogoji po dogovoru.

Inkas

efektor, dokumentov, odrezkov in izžrebanih srečk.

Izdaja hranilne knjižice ter obrestuje vloge po

4 %

Bentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Daje predujme

na vrednote in karate parnikov i. t. d.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu

(prosto vsakršnih stroškov)

menjične vrednote neapeljske banke (Banco di Napoli), italijanske banke (Banca d'Italia) in sicilijanske banke (Banco di Sicilia).

Odpira kredite v nozemstvo proti listinam. — Izdaja kreditna pisma.

ODDELEK ZA BLAGO.**Daje predujme**

na blago, police, warrants i. t. d.

Odpira carinske kredite.

Kupuje in prodaja blago v komisiji.

ODDELEK ZA SLADKOR.**ANTON SKERL**

mehanik, zaprta izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napoljava in zalaga električnih svodkov, luči in prodaja gramofonov, zvonov, in fonografov. Zaloga priprav na točiti piva. Lastna delavnica za popraviljanje živ. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 1734.

Confiserie Parisiene

Trst - Piazza Nuova št. 1 - Trst

vogal Via S. Caterina

Vsaki dan sveže slaščice -

in pecivo za čaj.

Prva tržiška tovarna

oklopnih blagajnic

in stavbinska kovačnica

Mario Fano

Trst, ulica Media št. 20.

Poprave vsake blagajnice katerekoli znamke.

FERDINAND PEČENKO

v ulici Miramar št. 1

dobjo se vedno

pristne pijače I. vrste, kakor n. pr.

žganje, slivovec in brinjevec

kakor tudi mizle pijače

frambois, tamarindi in šemade.

KADITE OVOJKE EXCELSIOR

IZDELANE S HIGIENIČNO ANTINIKOTINIČNO VATO

EXCELSIOR
V ZAVITKIH JE NAJBOLJŠI
CIGARETNI PAPIR

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inserate) treba naslovljati ne na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino na „Inseratni oddelek“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglasi nika-kega opravila.

10 naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni.

Zaloga ovsa in klaje

Prodaja tudi koruzno parje za posušje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ni. Coroneo).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XX Pomladna in poletna sezona. XX

Novi dohodi blaga za moške obleke zadnjih novosti po cenah, da se ni bati konkurence v dobroznani prodajalnici

Maccari & Pross

TRST, ulica Malcanton šte. 9.

Specijaliteta črnega blaga.

Na željo pošljejo se uzorci poštine prosto.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO šte. 36 — TRST

Nasproti proleže prodajal. DRAG VEKJETA.

Bogati izbor zlatanline, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zamenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročila in popravlja vsakovrstno, srebrnine in žepne ure. Cene zmerno.

Mirodilnica :

Arturo Castelreggio

nasledniki G. MIZZAN

Trst, Campo S. Giacomo 2. - Tel. 12-2

Zaloga drog - barv in šip.

Petrolej in špirit. Mrežica za Auerjevo luč. (znamka zvezda) po 30 stotink.

Dr. ARNOLD KOLB

zobozdravnik, svojčas asistent na dunajski polikliniki

prej v ulici della Zonta 7

sedaj CORSO 14, I.

sprejema od 9.—1. in od 3.—6. popol.

Izdranje zobov brez bolečin in plimbovanja. Umetni zobje po najmodernejših zlatemih.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia šte. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

VENCI

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trač kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike. Najnižje konkurenčne cene.

Večkratno odlikovan
prva in edina

Livarna zvonov

~ v TRSTU ~
artistična vlijanja

Romeo Sapagna

Tvg della Valle št.
sv. Ivan (Vrdoj)

TELEFON številka 187

Velika prilika za Velikonoč. praznike!

Usojam se naznaniti cenjenim družinam, da sem nakupil od neke češke tovarne

veliko zalogo zgotovljenih oblek

v ulici Arcata šte. 1, blizu gostilne „Ali“ Antico Ussaro

Imam tudi VELIKO IZBERO moških, deških in otroških oblek z veliko zalogo blaga zadnje novosti po jako zmernih cenah.

Nihče naj ne zamudi te edine prilike!

Moške obleke	od Kron	14.—	do Kron	60.—
Deške	"	10.—	"	24.—
Otroške	"	2.—	"	13.—
Hlače za delavce	"	2.40	"	4.—
z blaga	"	4.50	"	12.—
Blago za obleke	"	3.—	"	11.—

Udani VITTORIO PISCUR.

Blizu gostilne „Ali“
Antico Ussaro

Blizu gostilne „Ali“
Antico Ussaro

Prodajalnica manufaktur. blaga

ENRICO de FRANCESCHI

— TRST —

ulica Nuova 53 — vogal Piazza Goldoni

— s podružnico —

ulica delle Poste 10 — vogal ul. Valdirivo

Velika izbira bombažev in volnenega blaga, perila za moške, ženske in otroke, pletenin, nogavic in drobnih predmetov Cene zmerno.

Nova prodajalnica **G. Kehiayan**

TRST — Corso šte. 23

Ni potrebno naročati na Dunajo

URE

nikelnate od K 4 naprej

srebrne " " 9

zlate " " 26

PRSTANI

14 karatni od K 5 1/2 naprej

14 " 1 dijam. " 16

BUDILKE

garantirane od K 3.50 naprej

Vrhu tega bogata izbira zlatih in srebrnih veržic, uhanov, Broches itd.

Veliko skladišče

in posoda glasovirjev, pianino in v harmonijev, prvih tu- in inozemskih tovarn.

glasovirji Bösendorfer

Uglašenja in poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo in po zmernih cenah.

starodavna tvrdka **LUIGI ZANNONI**

TRST, Piazza S. Giacomo 2, CORSO.

Pozor na naslov!

Schnabl & Co Succ. -- Trst

(Inženir G. Franc & J. Krauz)

Urad: ulica Nicolò Machiavelli št. 32.

Skladišča: ulica Gioachino Rossini.

Naslov za brzojavke: „Universum“ — Trst.

Telefona:

urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.

Prodajajo po zmernih cenah:

Sesalke za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napeljava vode, plina in pare. Pipe, garnicije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji in kotli na paro. — Priporočajo svoj tehnični urad

za izdelovanje in oskrbljenje usakovrstnih strojev za obrt.

— Ceniki zastoj. —

Zaloga moke prve vrste.

Aleks. Rupnik & Co - Trst

ulica Squero nuovo št. 11.

Zastopstva in glavna zaloga najfinjših vrst pšenične moke in krmlnih izdelkov

— poznatega valjčnega mlina —

VINKO MAJDIČ-a v Kranju

Brzojavi: Aleks. Rupnik — Trst.

Zaloga moke prve vrste

DROGERIJA Josip Zigon ni Caserma

FILIJALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140

Izber drog, barv, čopičev, pokost, parumov, ša. mlo. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrazlo pripravljenega sirupa, tamarinda, malinovea itd. itd.

Pozor!! Pozor!!

Mrčesni prašek

posebne mletve iz zaprtih bolhačev prodaja se samo v mirodilnici

Achille Babuder junior

Trst, ul. Ponterosso št. 10.

NB. Preskrbuje se vsakovrstne pošiljatve z največjo natančnostjo in po jako zmernih cenah. Depisavanje v slovenskem in nemškem jeziku.

Trst, Trg Ponterosso št. 7

blizu vodnjaka.

Prodaja porcelana

stekla, ponev iz litega železa, žlice in vilice, drobnih predmetov in igrač. Krtačice in metle iz slame in žime. Glavniški, torbe za nakupovanje, listnice in mošnjički, vse po najzmernejših cenah.

Pekarna in sladničarna

Giacomo Jellen

TRST, ulica Sette Fontane št. 13

— je preskrbljena —

s svežim kruhom lastnega izdelka

3 krat na dan, kakor tudi z moko v veliki izbiri

Postrežba na dom.

Zalagatelj kavaren in gostiln.

Toplo se priporoča udani LASTNIK.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò šte. 9

(nad Jadransko banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. do 6. in pol popol.

Mirodilnica

Anton Ursich

Barriera vecchia št. 14

ZALOGA

barv, čopičev, povlak in mazil za pōde, izrezov, zaloga suhega sadja in parfumerij.

Bogomil Pino

bivši arar v Sezani

ima svojo

novi prodajalnice

ur

v TRSTU

ul. Vinc. Bellini 13

nasproti cerkve svet.

Antona novega

Vsakovrstne verižic

po pravih tov. cena

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filijalka v Opatiji

KUPUJE IN PRODAJA

— VREDNOSTNE PAPIRJE —
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

SAFE — DEPOSITS

PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. — — —

— ZAVAROVANJE SREČK. — — —

MENJALNICA.

4 1/0 / 4 1/0

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOCI IN ZIRO RACUN —

VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE

OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.

STAVNI KREDITI — KREDITI PROTI

— DOKUMENTOM VKRCAJJA. — — —

Uradne ure: 9.—12., 2-30—5-30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793

Računski sklep

registrirane zadruge z omejenim poroštvom

za poslovno i. 1908.

Poročilo.

V 17. poslovnem letu smo dosegli nepričakovano lep uspeh vzlic temu, da splošno denarno stanje ni bilo povoljno in da se je pojavilo v našem mestu mnogo novih slovanskih denarnih zavodov, ki sedaj tudi hočejo delovati na polju, kjer smo mi pričeli orati ledino.

Promet: K 18,474.754.76.

Čisti dobiček: K 83.234.22.

Deleži: Novih združnikov je pristopilo 320.

Uplačalo se je :

glavnih deležev po 200 K v znesku K 4600.—

upravnih deležev po 20	„	„	.	.	.	.	.	.	„	4640.—
------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--------

288.—

Skupaj K 9528.—

Izstopilo je 69 zadrušnikov z zneskom K 6606.—

Premena upravnih deležev v glavne „	600.—
---	-------

Skupaj K 7206.—

Stanje deležev 31. decembra 1908.

glavnih	K	74.000.—
-------------------	---	----------

upravnih po 20 K „	70.780.—
------------------------------	----------

“ ” 2 “ ” “ ” 3954.—

Skupaj	K	148.734.—
--------	---	-----------

Hranilne vloge: Novih knjižic se je izdalo 1461.

vničilo se je knjižic 1213.

aktivnih knjižic ostane 7847 v skupni vrednosti . . . K 8.554.067,39

k temu se prišteje še: Tekoči račun „ 7163-27

Skupne vloge K 8,561.230·66

Vložilo se je skupni znesek (hran. vloge in tekoči račun) . . . K 5,015.970.08

Vzdignilo se je skupni znesek „ „ „ „ „ . . . „ 5,029,411.55

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje naš zavod sam in ne vlagatelj.

Posojila:	Na vknjižbe se je dalo „	1,466.981·60
------------------	------------------------------------	--------------

„ menjice „	436.955.54
-----------------------	------------

„ zastave „	11.170.—
-----------------------	----------

Skupaj	K	1,915.170·14
--------	---	--------------

Rezervni zaklad: Vsled sklepa občnega zbora dne 31. maja 1908.

pridejalo se je rezervnemu zakladu, ki je naložen pod štev. 142 hranilnih

vlog, prebitek čistega dobička K 46.608-99, mesto K 48.108-99, kakor je

bilo tiskano v lanski bilanci; to pa radi tega, ker je sklenil občni zbor da-

rovati „Dramatičnemu društvu“ v Trstu K 1500— tako, da je narasel na

k tej svoti je še pridejati vstopnino za leto 1908

o dividendo vsled § 20. društvenih pravil	„	483.—
---	---	-------

Z dnem 31. decembra znašal je torej K 290.596·19

K temu znesku pridejal bi se letošnji ostanek čistega dobička v znesku „ 56.204.79

in bi rezervni zaklad narasel na	K	346.800,98
--	---	------------

Da olajšamo poslovanje cenjenim strankam, uvedli smo **čekovni promet**, kakor ga imajo banke (v smislu zakona od 3. aprila 1906). To je velike važnosti posebno za trgovce in podjetnike, kajti s tem jim nudimo ugodnosti, katerih ni imel do sedaj naš zavod.

Posojilnica ima tudi **varnostno celico** (safe-deposits) za shrambo vrednostnih listin in raznih drugih vrednostij, **popolnoma varno** proti vlomu in požaru, vrejeno po najnovejšem načinu.

Rodbinam se priporoča **domače nabiralnike** (hranilne pušice), katere ima zavod na razpolago. S pomočjo teh nabiralnikov se jako uspešno navaja štediti svojo deco.

Letošnji občni zbor, ki bo sklepčen pri vsakem številu združnikov se
vrši **danes 4. aprila t. l.**

TRST, meseca marca 1909.

	K	st.	K	st.		K	st.	K	st.
Račun: Blagajne, gotovina 31. dec. 1907			29422	38	Račun: Posojila na vknjižbe	1466981	60		
" Posojila, vrnjena			1285750	08	" " " menjice	436955	54		
" Hranilne vloge, vloženo			4983553	02	" " " zastave	11170	—	1915107	14
" Tekoči račun, (konto kor.) vloženo			32417	06	" Hranilne vloge, vzdignjeno			4980352	11
" Obresti posojil, vplačane	384238	94			" Tekoči račun (konto kor.), vzdignjeno			49059	44
" " zamudne, vplačane	6359	88	390598	82	" Tekoči račun (konto kor.) obresti, vzdignjeno			77	68
" Uradni troški, vplačani	4600	—	20325	91	" Obresti hran. vlog, izplačane			24660	24
" Deleži, glavni po K 200, vplačani	4640	—			" Upravni troški, izplačani			49774	77
" " upravní on K 20, "	288	—	9528	—	" Razni denarni zavodi, vloženo			1789135	07
" Rezervni zaklad, vstopnina			628	—	" Prehódni zneski, kupljeni kolki			428	10
" Razni denarni zavodi, vzdignjeno	2178800	88			" Knjižice, kupljeno			936	—
" " obresti, vzdignjeno	643	24	2179444	12	" Deleži, glavni izplačani	5600	—		
" Prehodni zneski, plačani kolki			800	65	" " upravní, izplačani	1606	—	7206	—
" Tiskovine, plačane knjižice			574	—	" Dividenda, izplačana			6852	—
" Poštna hranilnica, vzdignjeno			288192	42	" Poštna hranilnica, vloženo			281783	73
" Hiša, prebitek pri upravi			30196	81	" Razdelitev čistega dobička: Na-grade in darila			16557	94
" Provizije, vplačano			1660	—	" Razdelitev čistega dobička: Rezervni zaklad	46608	99		
" Vrednostnih papirjev, vzdignjeno			6611	33	" Vstopnina iz leta 1907	760	—	47368	99
" Obresti vrednostnih papirjev, vzdignjeno			275	17	" Inventar, kupljeno			727	78
					" Vrednostnih papirjev, kupljeno			44750	—
					" Blagajna, gotovina 31. dec. 1908			45200	78
			9259977	77				9259977	77

PREJEMKI K 9,259.977-77
 IZDATKI " 9,214.776-99
 PROMET K 18,474.754-76

DOLG (IZGUBA).

Račun izgube in dobička I. 1908.

IMETJE (DOBIČEK).

	K	st.		K	st.
Račun: Odpis inventarja	953	49	Račun: Obresti posojil	409080	59
" Upravnih troškov	39351	11	" Uradnih troškov	20781	17
" Pristojbin	9434	18	" Obresti denarnih zavodov	3061	54
" Obresti hranilnih vlog	333297	16	" Obresti vrednostnih papirjev	3195	—
" Obresti tekočega računa	297	98	" Manipulacij in provizij	1571	83
" Bilance, dobiček v poravnavo	83234	22	" Dohodkov hiše	28878	01
	466568	14		466568	14

AKTIVA.

BILANCA L. 1908.

PASIVA.

	K	st.		K	st.		K	st.
Račun: Blagajne, 31. decembra 1909	45200	78	Račun: Deležev po K 200—	74000	—			
" Denarnih zavodov	62427	49	" " " 20—	70780	—			
" Poštne hranilnice	205	53	" " " 2—	3954	—	148734	—	
" Posojil	7318614	30	" Hranilnih vlog	8264099	20			
" Zaostalih obresti in uradnih troškov	92663	02	" Rezervnega zaklada	289968	19	8554067	39	
" Inventarja	18116	36	" Tekočega računa			7163	27	
" Tiskovin (knjižic)	958	48	" Vstopnine			628	—	
" Prehodnih zneskov	244	47	" Dividende, neizplačana			8552	33	
" Vrednostnih papirjev	101862	33	" Predplačanih obresti			33636	14	
" Vrednost hiše	1294534	31	" Davkov, zaostalih			4716	53	
" Uprave hiše	45250	41	" Razsvetljave, zaostale			699	60	
			" Denarnih zavodov			138646	—	
			" Izgube in dobička (dobiček)			83234	22	
	8980077	48				8980077	48	

TRST, 31. decembra 1908.

Stepančič Gracijan,
I. podpredsednik.

BARTELI SREČKO,
predsednik.

Kalister Anton,
II. podpredsednik.

Godina Ivan, Goriup Ivan, Dr. Gregorin Gustav, Negođa Josip, Dr. Pretner Matej, Dr. Rybář Otokar, Vrabec Anton, odborniki.

Pregledali in primerjali z glavnimi in pomožnimi knjigami ter v redu našli:

Dr. Abram Josip,
predsednik

Nekerman Ivan,
podpredsednik.

Candolini Hinko,
tajnik.

Cibic Valentin, Zidar Gregor,
nadzorniki.